głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Dojrzewanie do niepalenia str. 3
GŁOSIK – rubryka dziecięca str. 4
Zając na Wielkanoc str. 5
Zamiast biegu, pięciobój str. 8

CZWARTEK
24 MARCA 2005
NR 35
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

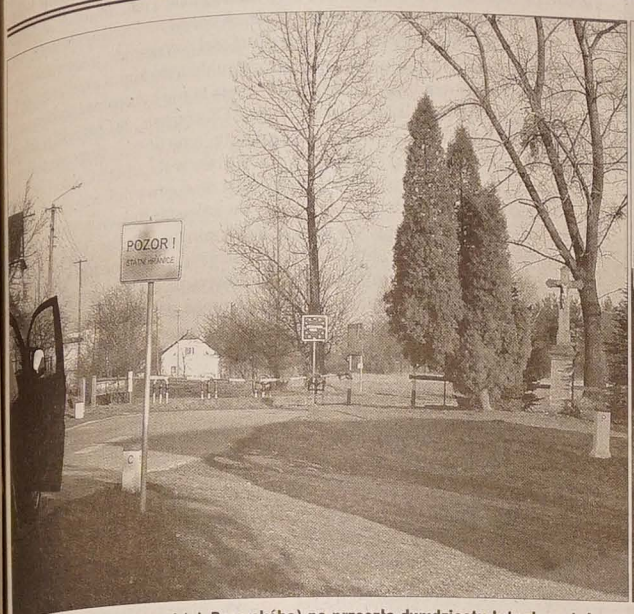

Nowe przejście w Karwinie Raju I (ul. Borovského) po przeszło dwudziestu latach zostało ponownie otwarte. Na drugim zdjęciu – tablice informacyjne po polskiej stronie granicy.
Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

NOWE PRZEJŚCIE DO POLSKI

Piechotą i na rowerze

KARWIINA (o) – Zapowiadane nowe przejście graniczne na szlaku turystycznym Karwina Raj I – Kaczyce Dolne stało się faktem. Obyło się bez medialnego szumu. Po polskiej stronie zdjęto bramkę dawnego przejścia małego ruchu granicznego, umieszczono tablice informacyjne o warunkach przekraczania granicy i już od niedzieli mogą piesi turyści oraz rowerzyści z 28 państw Europy przekraczać tu granicę. Warunkiem jest posiadanie ważnego dokumentu podróży. Wygląda na to, że inicjatorem jest strona polska, gdyż wszystkie informacje i tablice znajdują się po polskiej stronie przejścia.

Natomiast zagadnięty przez nas czeski pogranicznik, który dyskretnie pilnuje przejścia, powiedział nam, że po czeskiej stronie też zawisną tablice informacyjne, lecz dopiero po ich wykonaniu.

Jak wynika z informacji śląskiego Oddziału Straży Granicznej, Granicznej Placówki Kontrolnej Straży Granicznej w Zebrzydowicach, przekraczanie granicy jest limitowane ograniczeniami. W dniach od 1 kwietnia do 30 września przejście otwarte jest w godz. 8.00-20.00, w okresie jesienno-zimowym od 1 października do 30 marca w godz. 8.00-18.00.

Podstawą prawną otwarcia nowego przejścia jest umowa między rządami RP i RC o przejściach granicznych, przejściach na szlakach turystycznych przecinających granicę państwową oraz zasadach przekraczania granicy poza przejściami granicznymi podpisanej w Warszawie z dnia 22 listopada 1996 r.

Dokąd jest najbliżej z przejścia w Karwinie Raju? Można stąd dojść do Zebrzydowic, gdzie do zwiedzenia jest Zamek Matencloidów, lub, idąc w prawo, do Kończyc, gdzie nad stawami stoi renesansowy zamek, w którym czynna jest np. Izba Regionalna.

Z OKAZJI DNIA NAUCZYCIELA

Nagrody od hetmana

OSTRAWA (mro) – **Evžen Tošenovský**, hetman województwa morawsko-śląskiego w asyście swoich zastępców **Jaroslavy Wenigerowej** i **Jiřego Carbola** wyróżnili wczoraj nagrodami najlepszych 25 pedagogów województwa. Uroczystość przebiegła w pięknej sali rycerskiej Zamku Frydeckiego.

Wśród dziewięciu pedagogów wyróżnionych tytułem „Znacząca osobowość pedagogiczna roku" znaleźli się **Krystyna Mruzek** z Podstawowej Szkoły Artystycznej w Jabłonkowie oraz **Władysław Kubień** z Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie. Pozostałych 16 nauczycieli wyróżniono „Za długoletnią twórczą pracę pedagogiczną".

Władze wojewódzkie doceniły długoletnią działalność pani Krystyny Mruzek na polu muzyki ludowej. Uzasadniono, iż założyła ona i prowadzi 3 zespoły folklorystyczne, które wybiły się na czoło tego typu grup na Śląsku Cieszyńskim. Wszystkie zespoły plasują się na czołowych miejscach w krajowych i zagranicznych konkursach. W roku 2003 zespół „Nowina" zajął I miejsce w ogólnopaństwowym konkursie podstawowych szkół artystycznych w Wysokim Mycie, „Lipka" zaś zajęła pierwsze miejsce na Międzynarodowym Festiwalu w Zebrzydowicach w Polsce.

W pracy Władysława Kubienia, nauczyciela języka polskiego i plastyki, doceniono wkład w założenie teatrzyku S.Z.K.A.P.A, który reprezentuje szkołę nie tylko w regionie i republice, ale także za zagranicą. Zwrócono uwagę na współpracę teatru z ośrodkiem Diakonii Śląskiej „Eben-Ezer" w Żukowie Górnym. Jej efektem jest wspólna realizacja projektu „Make a Connection", uczestniczenie w „Ekoforum Film Festival" w Bielsku-Białej oraz w „Fehlt am Platz" w Austrii. Doceniono udział Kubienia w przygotowaniach i realizacji Konkursu Recytatorskiego „Kresy".

Kolejne sukcesy Farany

KARWINA (sch) – We wtorek, zaraz po Wielkanocy, uczeń frysztackiej PSP oraz Podstawowej Szkoły Artystycznej im. Bedřicha Smetany, **Adam Farana**, zasiądzie przy fortepianie. O godz. 18 w sali koncertowej miejscowej PSA da swój pierwszy recital fortepianowy, na którym zabrzmią zarówno melodie stare, jak i bardziej nowoczesne. Kilka utworów zagra też w duecie z **Veroniką Foltynową**, z którą zaliczył już niejeden sukces w grze na cztery ręce.

Uczeń 9. klasy, Adam Farana, zdał już na konserwatorium do Pardubic, obecnie zaś przygotowuje się na międzynarodowy konkurs do Koszyc.

– *Adaś pod kątem eliminacji przygotował tak obszerny program, że stwierdziliśmy, iż warto go zaprezentować również w Karwinie* – powiedziała nam jego nauczycielka fortepianu, **Halina Heinz**. Samodzielny recital ucznia szkoły podstawowej jest bowiem raczej ewenementem, aniżeli regułą.

W poniedziałek Farana dołączył do swoich licznych sukcesów kolejny. W mocnej konkurencji młodych pianistów, zdających w tym roku do konserwatoriów muzycznych (kat. VII), zajął 1. miejsce w województwie.

Kwesta wielkanocna

REGION (wak) – Ponad sto miast i gmin w RC uczestniczyło w tym roku w kweście wielkanocnej pn. „Pomóc może każdy". Wolontariuszy spotkać można było również w Ostrawie, Frydku-Mistku, Karwinie i w Hawierzowie. Pieniądze ze zbiórki przeznaczone będą m.in. na projekty socjalne w województwie morawsko-śląskim. Jedna trzecia kwesty pójdzie na konto ofiar klęsk żywiołowych w kraju i za granicą.

Kongres Polaków w RC zaprasza na kolejny
SEJMIK GMINNY
29. 3. 2005– MILIKÓW
godz. 17.00, Dom PZKO Milików Centrum

Dzień Nauczyciela przypada w tym roku na Poniedziałek Wielkanocny, toteż w niektórych szkołach świętowano go z kilkudniowym wyprzedzeniem, tuż przed rozpoczęciem dwudniowych ferii wielkanocnych. W nauczycieli (na zdjęciu obok) zamienili się wczoraj górnosuscy dziewiątoklasiści, którzy przygotowali również obchody tego szczególnego Dnia. Odświętny wystrój nadali pokojowi nauczycielskiemu, przyszykowali program, w którym wzięła udział cała szkoła, oraz przejęli na swoje braki edukację młodszych od siebie kolegów. (sch)
Fot. BOHDAN PRYMUS

Polski oddział liderem

OLDRZYCHOWICE (mro) – *Rok 2004 dla Grupy Walmark, zwłaszcza jej działu farmaceutycznego, był nadzwyczaj pomyślny* – powiedział „GL" **Tomáš Macura** dyrektor generalny Grupy. – *Przekroczyliśmy plany obrotu prawie na wszystkich rynkach. Do osiągnięcia wyniku ogólnego w znacznym stopniu przyczynił się założony w 1999 roku polski oddział.*

Flagowymi produktami polskiego oddziału obok popularnych witamin dla dzieci „Marsjanek" okazał się „ArthroStop Plus", który stał się liderem na polskim rynku wśród preparatów wzmacniających stawy (18 proc. udziału na rynku tych preparatów), szturmem idzie „Prostenal" – środek wspomagający pracę prostaty (8 proc.). Ogółem polski „Walmark" w 2004 roku uplasował się na 34 pozycji producentów w kategorii „Witaminy, minerały i suplementy żywnościowe", tj. przeskoczył 8 miejsc w górę w porównaniu z 2003 r. Zdaniem **Zbigniewa Pytlika**, prezesa „Walmarku", w Polsce sukces firma zawdzięcza dobremu serwisowi dla aptek i hurtowni.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 13 do 17, nocą od 6 do 2 st. C.

PIĄTEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 13 do 17 st., nocą od 6 do 2 st. C.

ISSN 1212-4222

CZUJĄ SIĘ NIEDOWARTOŚCIOWANI, TRACĄ POCZUCIE GODNOŚCI

Choroba bezrobotnych

OSTRAWA (wak) – Brak pracy to nie tylko brak środków do życia. To coraz częściej brak chęci do życia. Do psychologów i psychiatrów zgłosiło się w ub. roku ponad tysiąc osób zarejestrowanych w ostrawskim urzędzie pracy. – *Chodzi przede wszystkim o osoby, które są na bezrobociu kilka lat oraz o osoby powyżej pięćdziesiątki, które przez całe życie pracowały, a niemalże z dnia na dzień zostały przez pracodawcę zwolnione* – mówi psycholog UP, **Zuzana Prokopowa.**

Wzrost liczny osób cierpiących na depresję zanotowały również przychodnie psychiatryczne w szpitalach w Trzyńcu i Hawierzowie. Średnio co trzecia upatruje przyczyn swojego stanu w bezrobociu i towarzyszących mu konsekwencjach.

- *Właściwie te konsekwencje są najgorsze* – uważa Prokopowa. – *To m.in. brak środków do życia, poczucie niedowartościowania, pogorszenie relacji z rodziną i znajomymi. Mężczyźni, którzy dotąd utrzymywali rodzinę, tracą poczucie godności. Wśród przychodzących do przychodni kobiet w najgorszej sytuacji psychicznej są samotne panie.*

Bezrobotny cierpiący na depresję ma kłopoty ze snem, jest wiecznie zmęczony. To błędne koło, bo to wszystko utrudnia mu znalezienie nowej pracy. Problem ma prawdopodobnie dużo szerszy zasięg od tego, jaki wskazują suche liczby. Liczba bezrobotnych cierpiących na depresję jest na pewno dużo wyższa od naszych szacunków. Przecież nie wszyscy chorzy trafiają pod opiekę specjalistów.

Zdaniem niektórych psychologów czy terapeutów, w obecnych warunkach pomoc sfrustrowanym bezrobotnym jest niemal niemożliwa. Wizyta u specjalisty to leczenie skutku, a nie przyczyny. Twierdzą oni, że dopóki nie poprawi się sytuacja na rynku pracy, dopóty będzie problem z bezrobotnymi, którzy prędzej czy później wpadną w depresję.

Inna grupa specjalistów jest zdania, że jeśli ktoś cierpi na depresję z powodu bezrobocia, powinien udać się do specjalisty, który zwalczy chorobę. Ale na tym nie koniec. Rodzina i przyjaciele takiej osoby powinni robić wszystko, by pomóc jej w zdobyciu nowej pracy, przekonać ją, by uczestniczyła w kursach rekwalifikacyjnych, po prostu... nie poddawała się, nie rezygnowała. Niestety, często bywa dokładnie odwrotnie – bliscy odsuwają się od człowieka, który stracił pracę.

Znad Wisły

■ Prokuratura Apelacyjna w Krakowie po raz trzeci przesłuchała na odległość świadka w tzw. aferze paliwowej Andrzeja Czyżewskiego z Niemiec. Prokuratorzy pytali o wątki nie wchodzące w zakres prac komisji ds. PKN Orlen. Przesłuchania potrwają miesiąc. Czyżewski to były polski prokurator. Do Niemiec wyemigrował w latach 80. po internowaniu za działalność w „Solidarności". Dostał obywatelstwo i współpracował z niemieckimi koncernami paliwowymi. Czyżewski twierdzi, że zeznał, iż we Wrocławiu istniała „willa Barańskiego", gdzie spotykali się m.in. przestępcy związani z mafią paliwową i nieżyjący już Jeremiasz Barański „Baranina". Prokuratura wrocławska zaprzecza.

■ Osoby, które zatrudniają gosposie, opiekunki czy ogrodników w ramach tzw. umowy aktywizacyjnej uzyskają ulgi podatkowe. Natomiast bezrobotni bez prawa do zasiłku, którzy odmówią wykonania prac społecznych przez 10 godzin tygodniowo, stracą prawo do świadczeń z pomocy społecznej – planuje resort gospodarki i pracy w projekcie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gospodarstwach domowych zatrudnionych jest ok. 73 tys. osób, w tym ok. 98 proc. nielegalnie. Szacuje się, że po wprowadzeniu ulgi pracę taką znalazłoby ok. 150 tys. osób. Zawierano by z nimi umowy aktywizacyjne. Przepisy Kodeksu Pracy nie miałyby wobec nich zastosowania.

■ Największym zaufaniem Polaków wśród polityków cieszą się Zbigniew Religa (Partia Centrum) – 62 proc., Aleksander Kwaśniewski – 56 proc., Tadeusz Mazowiecki oraz Lech Kaczyński (PiS) po 46 proc. – wynika z sondażu CBOS. Największą nieufność budzą Józef Oleksy (SLD) i Leszek Balcerowicz. Premierowi Markowi Belce nie ufa 47 proc. badanych, ufa mu tylko 28 proc.

■ Jednym głosem Sejm przyjął ustawę o restrukturyzacji finansowej szpitali publicznych autorstwa Prawa i Sprawiedliwości. Tym samym przepadły najbardziej kontrowersyjne rozwiązania zawarte w projekcie prezydenckim dotyczące przekształcenia szpitali publicznych w spółki użyteczności publicznej. Projekt PiS przewiduje udzielenie publicznym szpitalom pożyczek z budżetu państwa.

■ W 65. rocznicę zbrodni katyńskiej Sejm złożył hołd pamięci zdradziecko zamordowanych polskich jeńców wojennych. Uchwałę w tej sprawie Sejm przyjął w milczeniu przez aklamację. Sejm wyraził jednocześnie ubolewanie, „że do dziś zbrodnia katyńska jest przedmiotem politycznych działań zmierzających do jej zrelatywizowania i pomniejszenia, a także rozmycia odpowiedzialności sprawców".

■ W obecnym stanie prawnym nie ma podstaw do cofnięcia Radiu Maryja statusu nadawcy społecznego – uznała Krajowa Rada Radiofonii i TV. Rada zwróciła jednak uwagę nadawcy, że jest zobowiązany do przestrzegania zasad etyki dziennikarskiej. Rada zajmowała się sprawą po interwencji Lecha Wałęsy. Były prezydent RP wystąpił o odebranie Radiu Maryja statusu nadawcy społecznego po wyemitowaniu programu o lustracji, w którym gościł były sekretarz redakcji „Tygodnika Solidarność", Krzysztof Wyrzykowski.

■ Daria i Ola, bliźniaczki syjamskie rozdzielone w Arabii Saudyjskiej, wróciły do rodzinnego Janikowa w województwie Kujawsko-Pomorskim. Władze miasta przygotowały dla nich i ich rodziców trzypokojowe mieszkanie. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W Poniedziałek Wielkanocny, 28 marca mija 20. rocznica śmierci jednego z największych malarzy, Marca Chagalla. Z tej też m.in. okazji przygotowano w Galerii Zamkowej „Chagall" w Karwinie Frysztacie wystawę poświęconą jego grafikom–ilustracjom Biblii oraz operze, baletowi i klaunom. Większą i bardziej reprezentatywną ekspozycję poświęconą temu francuskiemu, choć pochodzącemu z Białorusi (gdzie się w 1887 roku urodził) artyście, jest tylko wystawa w wiedeńskiej Albertinie. Tam do 28 bm. prezentowane są obrazy i grafika, poświęcone również opowieściom biblijnym. Na karwińskiej wystawie zobaczyć można 42 grafiki poświęcone staremu testamentowi i 30 innych prac. Wernisaż – w ub. środę zaszczycił swą obecnością m.in. biskup dieceji ostrawsko-opawskiej František Václav Lobkowicz. **Ekspozycja nazwana „Marc Chagall – ilustracje Biblii" czynna jest codziennie, prócz poniedziałków do 8 maja w godz. 9-18.** **Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY**

Miejskie drogi jak ser

ORŁOWA (wak) – Zima znów zrobiła swoje. Nawierzchnia niejednej drogi przypomina ementaler. W Orłowej już wiadomo, że pieniędzy, które w tym roku przeznaczono na usuwanie wyłomów w drogach i chodnikach, nie wystarczy. Trzeba będzie sięgnąć po dodatkowe. Niebawem ruszy remont jezdni dróg koło stawu oraz „w polu" w Orłowej Porębie oraz rekonstrukcja chodnika wzdłuż ul. Wyzwolenia w Orłowej Lutyni. Powstają już też projekty nowej jezdni ul. Potocznej w Orłowej Porębie, chodnika przy ulicy W ogródku w Orłowej Mieście oraz strefy wypoczynkowej wzdłuż ulic Wyzwolenia, Szkolnej i Robotniczej w Orłowej Lutyni.

Referendum: 21 maja

CZ. CIESZYN (t) – Wczoraj odbyło się na „Strzelnicy" spotkanie samorządu miejskiego z osobami zainteresowanymi kupnem mieszkań miejskich w ramach trzeciej fali prywatyzacyjnej. Jedynym punktem obrad było wyznaczenie terminu referendum. Po burzliwej dyskusji upadł wniosek Z. Budinskiego, aby zrezygnować z referendum, mieszkania zaś sprzedać lokatorom za ¼ ceny realnej. Przeszła natomiast propozycja społecznego komitetu przygotowawczego przeprowadzić referendum 21 maja w godz. 8-20. Odrzucono kontrpropozycję samorządu, który sugerował odbycie referendum w terminie kwietniowym.

O »zielonej książeczce«

W artykule „Apel do współmieszkańców – obywateli UE ze stałym pobytem w RC" („Głos Ludu", 1 marca br.) napisałem: *Dowiedzieliśmy się, że „Cizinecká policie" przedłużyła o następne 6 miesięcy termin wymiany dokumentu „Povolení k pobytu pro cizince". Wiadomo nam też, że karwińska placówka tej instytucji, jak na razie, nie nakłada na spóźnialskich mandatów. Jednak z dniem 1. 5. 2005 r. bez mandatu się nie obejdzie. Podobne zasady prawdopodobnie obowiązują również w placówkach policji we Frydku i Ostrawie.*

Napisałem tak na podstawie wiadomości uzyskanych w karwińskiej placówce Policji. Jednak bądź ja nie zrozumiałem do końca przekazanej mi telefonicznie informacji, albo też informacja ta nie była pełna i praktyka życia codziennego zweryfikowała moje słowa. Okazuje się, że *Cizinecká policie* nie przedłużyła terminu wymiany dokumentu, a na domiar złego uwarunkowania wymiany „zielonej książeczki" nie zostały w Republice Czeskiej ujednolicone. Każda z placówek Policji podchodzi do sprawy indywidualnie. Wszystkie są jednak zgodne co do tego, że osoby, które nie dokonały wymiany przed 1 listopada 2004 r. naruszyły prawo, bo termin ustanowiony był przez ustawę i jest nieprzekraczalny. Spóźnialscy podlegają karze *(pokuta)*, która zgodnie z ustawą wymierzona może zostać aż do wysokości 3000 koron. Ale kara ta może też mieć formę bardzo łagodną i może polegać na napomnieniu petenta *(domluva)*. Taką formę zdecydowała się stosować karwińska placówka Policji. Praktyka władz policyjnych Ostrawy i Frydku jest inna, ostrzejsza. W Ostrawie za niedotrzymanie terminu zapłacić trzeba mandat w wysokości 100 koron, we Frydku zaś aktualnie 500 koron. Tu suma ta podnoszona jest co miesiąc o następne 100 koron (od 1 kwietnia wyniesie więc 600 koron). Ustawa o karach (*zákon o pokutách)* umożliwia władzom brać wzgląd na różne okoliczności łagodzące (wiek petenta, jego stan zdrowia, stan majątkowy, dotychczasową subordynację itp.), jednak szef frydeckiej placówki, p. Ochman, w rozmowie telefonicznej nie przejawił takiej ochoty. Zwróciłem się więc do jego przełożonego w Ostrawie, który obiecał uwrażliwić swego podwładnego na te aspekty. Podkreślił jednak, że jego podwładny ma w ramach ustawy niepodważalne prawo podejmowania niezależnej decyzji i stosowania wysokości mandatu do trzech tysięcy koron. Osoby niepełnosprawne lub chore w załatwianiu formalności związanych z wymianą „zielonej książeczki" mogą skorzystać z pośrednictwa osoby trzeciej, która zaopatrzona musi być w zaświadczenie lekarskie petenta oraz jego pisemne upoważnienie *(plná moc)*. Telefonicznie potwierdził mi to p. Ochman. Jednak pani Danuta P. z Jabłonkowa powiedziała mi, że w jej przypadku urzędniczka we Frydku nie umożliwiła jej zięciowi, zaopatrzonemu we wspomniane dokumenty załatwienia jej sprawy. Musiała stawić się osobiście we frydeckiej policji. Warto więc uzgodnić taką sprawę wpierw telefonicznie. Numery telefonów to: Frydek-Mistek 974 732 802, Ostrawa 974 725 801, Karwina 974 734 802.

Przypominam, że dni urzędowe placówek Policji to poniedziałki i środy w godzinach 8.00-16.30. Oprócz „zielonej książeczki" przedstawić należy polski paszport i 2 fotografie formatu paszportowego. Jednocześnie ponownie proszę Czytelników o przekazanie tej informacji krewnym, czy znajomym, których bezpośrednio dotyczy. Niestety nie wszyscy zainteresowani są czytelnikami naszej gazety.

Kończąc pragnę podziękować pani Danucie P. za zwrócenie mi uwagi na niedokładność moich informacji w artykule z dnia 1 marca.

BRONISŁAW WALICKI

KOMISJA DO SPRAW NARODOWOŚCI SAMORZĄDU WOJEWÓDZKIEGO

Za mało pieniędzy!

OSTRAWA (mro) – *Pieniędzy na granty wspierające aktywność mniejszości narodowych w województwie morawsko-śląskim jest zbyt mało* – powiedział „Głosowi Ludu" **Pavol Kubuš**, przewodniczący komisji ds. mniejszości narodowych samorządu województwa morawsko-śląskiego po wtorkowym posiedzeniu komisji, na którym omawiano zakres i warunki przyznawania grantów.

W 2005 roku samorząd województwa przeznaczył jedynie 700 tys. koron na wsparcie aktywności mniejszości narodowych. Jak poinformował przewodniczący, złożono 36 projektów, w których wnioskowano ogółem o 3 mln koron. – *W większości projekty miały charakter kulturalny, prezentujący mniejszości narodowe i ich tożsamość narodową. Są to festiwale, wydarzenia artystyczne, oświatowe, ale także dotyczące prac dokumentacyjnych oraz wspomnienia działalności wydawniczej czy wręcz periodyków mniejszościowych* – dodał P. Kubuš. Najwięcej zgłoszeń złożyli Polacy, reszta wpłynęła od Słowaków, Węgrów, Niemców i Greków. *Z organizacji polskiej mniejszości narodowej nadeszło siedem wniosków. Składały je te najwyższej rangi organizacje, jak PZKO, Kongres Polaków, PTA „Ars Macica" oraz Macierz Szkolna* – powiedział nam **Władysław Niedoba**, wiceprzewodniczący komisji. Zawnioskowane przez komisję granty trafią pod obrady rady wojewódzkiej, a ta, po wyrażeniu swojego stanowiska, przedłoży je na plenarne obrady samorządu 28 kwietnia br.

Ciekawostki

88-godzinny wykład

88-godzinny wykład zaczął wygłaszać w Krakowie student prawa z Zimbabwe, Errol Muzawazi. Jeśli, jak zaplanował, dotrwa do piątku, jego wyczyn trafi do Księgi Rekordów Guinnessa. Muzawazi ustanowił już jeden rekord w grudniu 2003 r. We Wrocławiu wygłosił wykład o demokracji, który trwał 62 i pół godziny. Wrócił do tego pomysłu, by dokończyć wątki, które wówczas przerwał lub których nie zdążył podjąć. Errol chce w ten sposób zwrócić uwagę na tragedię uchodźców w ogarniętym wojną Sudanie. Wykładowca ma prawo co osiem godzin do 15-minutowych przerw na jedzenie lub odpoczynek. Pauz tych nie można ani dzielić na mniejsze ani kumulować. Wykład będzie rejestrowany, a potem materiał filmowy trafi do londyńskiego biura Rekordów Guinnessa.

Tydzień pracy

Parlament francuski ostatecznie przyjął zgłoszoną przez większość rządową ustawę liberalizującą zasady 35-godzinnego tygodnia pracy. Z formalnego punktu widzenia zachowana zostaje zasada 35 godzin pracy w tygodniu, ale możliwe będzie wiele sposobów obejścia tych przepisów. Ustawa zakłada przede wszystkim, że pracownicy sektora prywatnego będą mogli, jeśli zechcą, pracować więcej i dostaną za to wynagrodzenie. Liczba dopuszczalnych godzin nadliczbowych będzie zwiększona ze 180 do 220 w roku. Podstawowe decyzje tej ustawy to maksymalny tygodniowy czas pracy, który nie może przekraczać 48 godzin i płatny obowiązkowy urlop wypoczynkowy pracownika najemnego w wymiarze 5 tygodni rocznie.

Pomiary bieguna

Dwaj badacze wybierają się niebawem w okolice bieguna północnego na poszukiwania bieguna. Celem wyprawy jest odnalezienie miejsca, które wskazują wszystkie kompasy. Biegun się przemieszcza: powoli, ze względu na ruchy płynnego jądra Ziemi – albo szybko, podczas intensywnego bombardowania planety przez naładowane elektrycznie cząstki wiatru słonecznego – podaje BBC. Nawet jeśli biegun będzie stosował uniki, polarnicy po drodze będą mogli dokonać innych pomiarów. Interesować ich będą dwa obszary nauki. Po pierwsze, na prośbę Europejskiej Agencji Kosmicznej, będą mierzyć grubość śniegu leżącego na pokrywie lodowej, po drugie – sprawdzą, do jakiego stopnia oddziałująca na jonosferę kosmiczna pogoda wpływa na komunikację radiową. Nad biegunem lata coraz więcej samolotów. Kontakt z nimi uzależniony jest od sprawności nadajników radiowych o wysokich częstotliwościach.

Camilla królową

Wbrew temu, co wcześniej zapowiadano, kiedy książę Karol zostanie królem Wielkiej Brytanii, jego żona Camilla będzie miała tytuł królowej, a nie księżnej-małżonki – ogłosił wysoki przedstawiciel rządu. Sprawa małżeństwa księcia Walii Karola z jego wieloletnią towarzyszką życia Camillą Parker Bowles budzi kontrowersje od czasu ogłoszenia w lutym ich ślubu. Najwięcej wątpliwości wynika z tego, że oboje mają na koncie rozwody, a także to, że ślub będzie cywilny, a nie kościelny. Zwróciła na uwagę zapowiedź samego Karola, że kiedy po śmierci matki, Elżbiety II, zasiądzie on na brytyjskim tronie, Camilla będzie „księżną-małżonką". To sprzeczne z dotychczasową praktyką – żona brytyjskiego króla zawsze była królową. Tytuł „księżna-małżonka" odnosi się natomiast do męża monarchini, którą czasem nazywa się „królową panującą". Obecnie nie tak jest w przypadku Elżbiety II i jej męża księcia Filipa.

Dla synów

37-letnia Induska, Tamizhselvi, popełniła samobójstwo wierząc, że karze dzięki przeszczepowi jej oczu przywrócą wzrok jej synom. Lekarze w Chennai, mieście w południowych Indiach, widzą jednak nikłą szansę na poprawę wzroku chłopców, którzy są niewidomi od urodzenia. Przeszczep rogówki nie pomoże 8-letniemu Kumarowi w odzyskaniu wzroku, a starszy o dwa lata Kumaran najprawdopodobniej rogówkę ma sprawną – powiedzieli lekarze.

NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO NA ZERWANIE Z NAŁOGIEM

Dojrzewanie do niepalenia

Być może co drugi palacz rzuciłby palenie, gdyby wiedział, jak się do tego zabrać. Tym właśnie „nikotynowcom", którzy chcą zerwać z nałogiem, radą i pomocą służy **Marta Brachnowa** z karwińskiego Centrum Promocji Zdrowia, prowadząca Poradnie Antynikotynowe w Karwinie, Hawierzowie i Orłowej, a niebawem także w Boguminie.

Co trzeba zrobić, by spotkać się z Panią i porozmawiać o problemie?

Wystarczy umówić się ze mną telefonicznie. Na pierwszym spotkaniu każdy klient wypełnia test uzależnieniowy i motywacyjny. Przechodzi również badania: spirometryczne, gazometryczne oraz pomiar tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Wyniki badań są analizowane, po czym ustala się metodę leczenia. Jeśli klient sobie tego życzy, informuję go o skutkach palenia i tłumaczę mu, jakie zmiany zachodzą w jego organizmie pod wpływem tytoniu. Nie zamierzam nikogo straszyć. Jestem przecież po to, by pomóc im wyjść z nałogu.

Kim są najczęściej Pani klienci?

Pierwsza grupa osób, która decyduje się rzucić palenie, ma od 30 do 40 lat, druga ponad 60. Przyczyny są różne. Do najczęstszych należy jednak pogarszający się stan zdrowia oraz złe warunki finansowe.

Od czego trzeba zacząć?

Od głowy. To nie żart. Jeśli nie przestaniemy palić „w głowie", to decyzja o rozstaniu z nałogiem nie będzie naszą własną decyzją. Musimy dojrzeć do niej sami, podjąć ją z przekonania, a nie dlatego, że żona (mąż) gdera, niepalący szef naciska, a zakładowy lekarz straszy, że przestanie nas leczyć. Te powody mogą mieć oczywiście jakiś wpływ na próby wyzwolenia się z nałogu, ale będą to niemal na pewno próby nieudane. Do niepalenia człowiek musi dojrzeć. I nie jest to proste. Istnieje przecież konflikt pomiędzy niewątpliwą przyjemnością, jaką daje papieros, a świadomością, że to kosztowny nałóg. Podwójnie kosztowny. Z miesiąca na miesiąc dymek staje się droższy, a jego niewątpliwie szkodliwy wpływ na zdrowie też, prędzej czy później, uderzy nas po kieszeni. Według przeważających znawców przedmiotu istnieją zasadniczo dwa sposoby zaprzestania palenia: metoda redukcyjna, polegająca na stopniowym, powolnym zmniejszaniu liczby wypalanych papierosów aż do całkowitego zaprzestania palenia oraz metoda natychmiastowa, to znaczy radykalne odrzucenie papierosów w momencie podjęcia decyzji o niepaleniu... Osobiście należę do zwolenników pierwszego z tych sposobów. Powolne ograniczanie rozmiarów uzależnienia pozwala uniknąć lub przynajmniej zminimalizować niekorzystne następstwa rozbratu z papierosami. Osoba rzucająca palenie ma bowiem trudności z koncentracją, jest rozkojarzona, roztargniona i rozdrażniona, odczuwa niepokój i cierpi na zaburzenia snu. Są to jednak przejściowe uciążliwości i nie stanowią zagrożenia dla jej życia.

Co zatem radzi Pani osobom odwiedzającym poradnię?

Osoba, która zdecydowała się na stopniowy odwyk, musi przestrzegać pewnych zasad i metod. W pierwszej kolejności powinna ograniczyć liczbę wypalanych papierosów oraz wyeliminować palenie bezmyślne, odruchowe. Z kolei utrudnić sobie dostęp do papierosów, nie zaciągać się dymem, zmienić gatunek papierosów (najlepiej na taki, który najmniej smakuje) i nie trzymać ich przy sobie, nie palić na ulicy, w samochodzie, wypalać tylko połowę każdego papierosa, i nie palić ich z tego powodu dwa razy więcej itp. itd. W tych podpowiedziach chodzi przede wszystkim o to, by organizm stopniowo przestał „domagać się" nikotyny, a narzucone ograniczenia służą zwalczaniu odruchu sięgania po papierosa.

Wraz z modą na niepalenie pojawiła się na rynku cała gama środków „pomagających" w walce z nałogiem. Co Pani proponuje swoim klientom?

Trzy produkty z serii Nicorette. Najpopularniejsza jest nikotynowa guma do żucia, z kolei – dyskretny i nieuciążliwy plaster nikotynowy, który przykleja się na nieowłosioną i zdrową skórę oraz inhalator nikotynowy, który pomaga szczególnie osobom, które muszą czymś zatrudnić ręce. Zawsze jednak trzeba pamiętać, że środki wspomagające porzucenie nałogu nie zastąpią silnej woli, która decyduje, czy miłość do papierosa przejdzie nam raz na zawsze. Rzecz jasna, za „wspomagacze", które można kupić we wszystkich aptekach, zapłaci osoba podejmująca terapię antynikotynową.

Przypomnijmy, jak długo trwa taka terapia?

W zależności od konkretnej osoby – od trzech tygodni do trzech miesięcy.

Wiele mówi się o tym, że po papierosy sięgają coraz częściej nastolatki, ba – nawet kilkuletnie dzieci. Czy program poradni antynikotynowej skierowany jest również do uczniów szkół podstawowych?

Jak najbardziej. Program dotyczy również młodzieży szkolnej. Nie opiera się jednak wyłącznie na prelekcjach i biuletynach o szkodliwości palenia. Same statystyki nie przemawiają bowiem do wyobraźni młodych ludzi. Skupiłam się na wyświetlaniu filmów oraz bezpośrednich rozmowach. Staram się ich przekonać, nie tylko o tym, jak bardzo szkodliwe dla zdrowia jest palenie papierosów, ale również o tym, że bez papierosa też są atrakcyjni dla innych, i nie muszą w ten sposób dostosowywać się do grupy.

Gdzie mogą przyjść lub pod jaki numer telefonu mogą dzwonić palacze, którzy chcą podjąć terapię, lub po prostu pomówić o swoim uzależnieniu?

Poradnia Antynikotynowa w Karwinie, która działa pod auspicjami Centrum Promocji Zdrowia, ma swoją siedzibę w budynku Powiatowej Stacji Higieny przy ul. Těřěškovovej 2206 w Karwinie Mizerowie. Ze mną osobiście można się kontaktować pod nr. tel. 596 397 254.

WANDA KULA

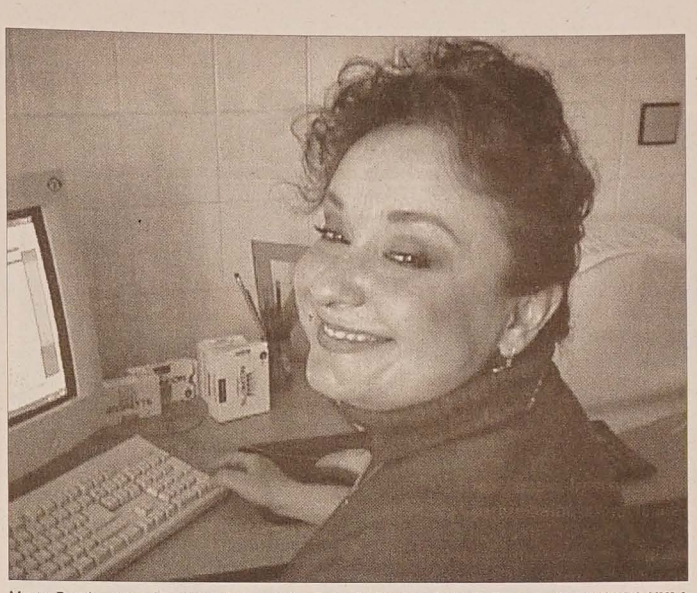

Marta Brachnowa: **„Program dotyczy również młodzieży szkolnej..."** **Fot. WANDA KULA**

A jednak trafiła do adresata

Niecodziennej konfrontacji z przeszłością poddany został ostatnio 79-letni Karol Brózda z Żukowa Dolnego, dzielnicy Cz. Cieszyna. Niedawno dotarła doń kartka pocztowa, którą osobiście wysłał w 1945 roku z Francji, a którą od dawien dawna uważał za zaginioną.

Znalazłszy się w roku 1945 na terytorium Francji w mundurze wehrmachtu dostał się do niewoli amerykańskiej. – *W obozie jenieckim wręczono nam kartki, które mieliśmy wysłać rodzinom, aby poinformować je, że żyjemy. Ja tę swoją wysłałem 4 maja 1945 na adres swego ojca Jana Brózdy... Jakież było moje zdziwienie, kiedy kartkę na przełomie lutego i marca... 2005 roku otrzymała rodzina mego, nie żyjącego już brata w bieszczadzkich Puławach. Brat po ojcu miał na imię Jan* – mówi Karol Brózda.

Dlaczego kartka przyszła do Puław w polskich Bieszczadach zamiast do Żukowa Dolnego? – *Na adresie napisałem Polen, ponieważ wtedy nie wiedziałem, że Żuków już nie należy do Polski, jak w 1938 roku. I to chyba będzie przyczyną, dlaczego trafiła do Puław, skąd dopiero przywiózł mi ją mój wnuk* – tłumaczy Karol Brózda, ściskając w ręku dokument, napisany po angielsku i niemiecku... Razem z nim otrzymał list od organizacji kościelnej, Kirchelicher Suchdients z Passau w Niemczech, trudniącej się m.in. odnajdywaniem adresatów nie doręczonej poczty z okresu drugiej wojny światowej.

Tekst i zdjęcie CZESŁAW GAMROT

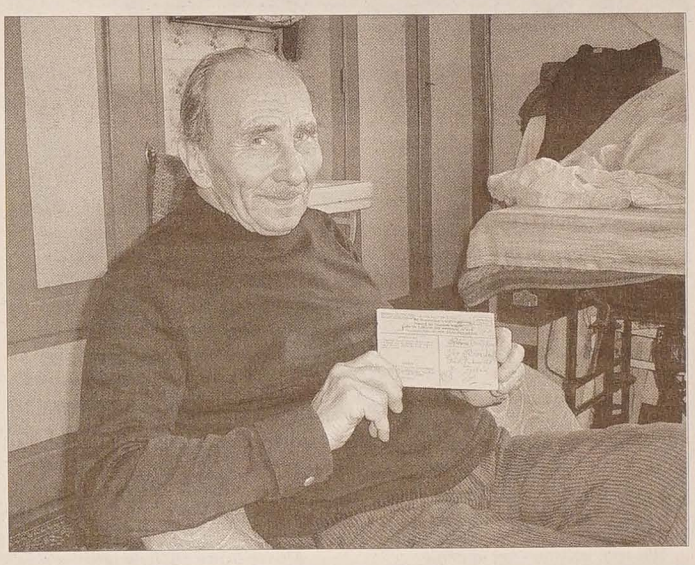

Karol Brózda **pokazuje kartę pocztową, która odnalazła go po 61 latach.**

Ma sto lat, a ciągle sprawna

Prawie sto lat ma sikawka, którą może się pochwalić Ochotnicza Straż Pożarna w Nawsiu. Chociaż ongiś zainteresował się nią skansen w Rożnowie, nawiejscy strażacy nie zamierzają się jej wyzbyć. To przecież zabytek, który „pamięta" początki ich organizacji. Opatrzona w cztery koła sikawka pochodzi z roku 1909. Co ciekawe i warte podkreślenia - jest nadal sprawna! Dziś już wprawdzie nie jest zabierana do akcji gaszenia pożaru, lecz znakomicie wywiązuje się z roli atrakcji historycznej podczas festynów i innych imprez strażackich. Obecnie nawiejscy strażacy do walki z ogniem używają nowocześniejszego sprzętu marki škoda 706. Zdaniem dowódcy strażaków z Nawsia, Antonína Chýlka, utrzymywanie starej gaśnicy w dobrym stanie technicznym nie wymaga dużego wysiłku.

Dowódca nawiejskiej straży pożarnej, Antonín Chýlek, **prezentuje sikawkę z roku 1909.**

Polska Jubileuszowa Straż Pożarna w Nawsiu została założona 14 czerwca 1908 roku. Jubileuszową nazwano ją na cześć 60-lecia panowania cesarza Franciszka Józefa I. W pierwszych latach posiadała dwunastu aktywnych oraz trzynastu honorowych członków. Wśród honorowych byli na przykład wójt gminy, nauczyciele i miejscowy pastor. W 1923 roku rozpoczęto budowę remizy strażackiej. Prace budowlane trwały dwa lata. Obiekt służy swemu celowi po dziś dzień. Do obowiązków ówczesnych strażaków nie należało tylko gaszenie pożarów, które były dość częstym zjawiskiem, jako że domy górralskie w większości była drewniane. Strażacy odgrywali przedstawienia teatralne, urządzali bale i inne imprezy kulturalno-rozrywkowe. Przedstawiciele strażaków byli również członkami samorządu gminy. Obecnie Straż Pożarna w Nawsiu zrzesza około 45 aktywnych członków.

Tekst i fot. CZESŁAW GAMROT

SPOSÓB NA EFEKTYWNOŚĆ ŻĄDAŃ O WSPARCIE

Wszystko o projektach i grantach

Zycie społeczno-kulturalne zyskuje od pewnego czasu nowe rozmiary. Dzięki „projektom" i „grantom" poszczególne instytucje, organizacje czy szkoły mogą realizować ciekawe imprezy, spotkania twórcze, wydawać publikacje.

Po to, by korzystać z otwierających się możliwości czerpania z unijnych źródeł finansowych, trzeba jednak dobrze zapoznać się z podstawowymi regułami gry. Jak poprawnie napisać i precyzyjnie sformułować projekt lub wniosek o grant, jakich wystrzegać się błędów, co robić, by cała rzecz była efektywna? Na takie i podobne pytania można będzie znaleźć odpowiedź 14-15 kwietnia podczas warsztatów zorganizowanych przez Centrum Pedagogiczne dla Polskich Szkół w Czeskim Cieszynie i praskie „Informační centrum neziskových organizací" (ICN). Jak zapewnia wicedyrektor, **Marta Kmeť**, zagadnieniem tym zajmuje się CP już od trzech lat, może więc służyć własnym, bogatym doświadczeniem.

Na konkretnych przykładach, pod okiem lektora ICN, grupy zainteresowanych osób aktywnie uczyć się będą realizacji całego cyklu projektowego, a także jego oceny. Praca przebiegać będzie w grupach partnerskich nieprzypadkowo. Umiejętność współdziałania jest bowiem w tym kontekście koniecznością.

Zgłoszenia przyjmowane są do 8 kwietnia w Centrum Pedagogicznym w Cz. Cieszynie, przy ul. Ostrawskiej 21, pod nr. tel. 558 746 267, e-mail: kmet@pctesin.cz, gdzie uzyskać można także dodatkowe informacje.

(bag)

głosik

WIOSNA – SEZON NA ROWERY

Wyjdź na słonko!

Lód i śnieg znika, będzie coraz cieplej i za chwilę świat się zazieleni. To w sam raz czas, by ruszyć na wyprawę w poszukiwaniu pierwszych oznak wiosny! Wybierzmy się do ogrodu, parku, lasu obejrzeć co dzieje się w przyrodzie. Teraz właśnie możemy obserwować ożywiony ruch. Przylatuje coraz więcej ptaków, które budują nowe gniazda, zaczynają rosnąć rośliny, a ze swych zimowych kryjówek wyłażą owady.

Wiosna rozpoczyna też czas wycieczek i jeżdżenia na rowerze. Rower jest świetny! Nie hałasuje, nie smrodzi spalinami, zmieści się na wąskiej ścieżce. A jazda na nim? Po prostu bomba!

Rower wywodzi się od prymitywnych pojazdów, na których jeżdżono okrakiem odpychając się nogami od ziemi. W 1493 roku wielki malarz i wynalazca Leonardo da Vinci miał ponoć wizję wehikułu, wyraźnie przypominającego rower. Pojazd miał dwa równej wielkości koła ze szprychami, kierownicę, mechanizm korbowy, łańcuch i zębatkę. Rysunek tego pojazdu był ukryty, znaleziono go wśród notatek Leonarda w dopiero w 1974 roku. Nie miał więc wpływu na powstanie znanego nam roweru.

W połowie XIX wieku wyposażono prymitywne dwukołowe pojazdy w pedały. Były one umieszczone nie jak dziś, tylko wprost na osi przedniego, znacznie większego koła. Rowery takie nazywano też bicyklami albo welocypedami. W 1869 bracia Michaux zaczęli produkować w Paryżu pierwsze żelazne bicykle na sprzedaż.

Dziś mamy niemal w każdej większej miejscowości sklepy z rowerami i wielu z was pewnie ma rowery w domu. Przed pierwszą wiosenną przejażdżką warto je dobrze obejrzeć i sprawdzić, czy wszystko w porządku. Tata albo starszy brat może pomóc przygotować rower do nowego sezonu. Potem już tylko kask na głowę i można wyruszyć. Pamiętajcie jednak, że drogi służą przede wszystkim większym pojazdom – samochodom, autobusom, ciężarówkom. Jeżli jeździcie sami, korzystajcie ze ścieżek rowerowych i bocznych dróg. **KROPKA**

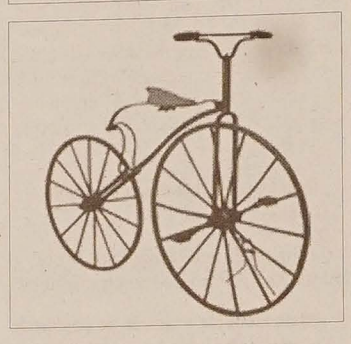

Oto jak zmieniała się stopniowo budowa roweru.

Jagnięta-trojaczki urodziły się w Gutach. One też wyszły razem z mamą szukać oznak wiosny. **Fot. Joff**

WIOSNA

Wiosna, wiosna - już ją czuję
Chętnie wam ją namaluję
Moi mili, mówię wam
Ja jej barwy wszystkie znam

Muszę trawę zazielenić
Żółte mlecze z niej wystrzelić
Zwabić pszczoły i motyle
Bo nie mogą zostać w tyle

To fragment wierszyka o wiośnie, który napisała i umieściła na stronach http://junior.reporter.pl dziewięcioletnia **Ewa Paśniczek**. Jeśli też piszecie wierszyki, przyślijcie je do Głosika. Najładniejsze opublikujemy.

Kolorowanka

Dziś mamy zadanie do kolorowania i myślenia: Pomaluj kwiatki tak, aby: czarny tulipan był pomiędzy żółtym a czerwonym, fioletowy tulipan znalazł się pod żółtym różowy był na lewo od zielonego i fioletowego.

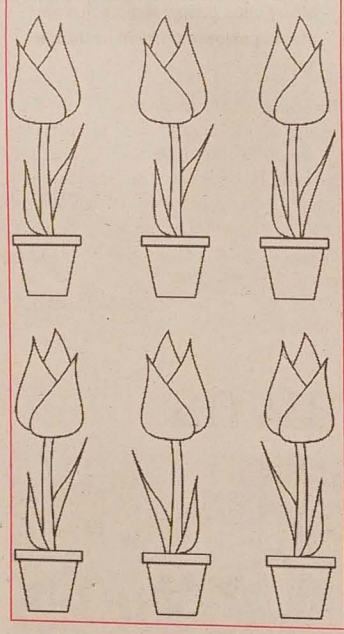

głosikowa korespondencja

Głosik z Ludmiłką lubią przygotowywać rubrykę dla dzieci, najbardziej jednak cieszą się z listów od dzieci. Tym razem jednak Głosik był zmartwiony. List od dzieci ze szkoły w Koszarzyskach wędrował do nas długo. Najpierw poczta doręczyła go do filii redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie, a dopiero później pani redaktor przekazała go na właściwe miejsce: do redakcji w Czeskim Cieszynie. Dlatego drukujemy list dopiero teraz i bardzo prosimy: piszcie do nas jak najwięcej, a listy wysyłajcie pod adres: **Redakcja „Głosu Ludu", ul. Komenskiego 4, Cz. Cieszyn**. Możecie też do nas pisać za pośrednictwem poczty elektronicznej: *info@glosludu.cz*. Za wszystkie listy z góry dziękują redaktorzy **Głosik**, **Ludka** i **Kropka**.

A teraz poczytajcie, co wszystko działo się w Koszarzyskach:

Kochany Głosiku!

W lutym odbyło się u nas wiele imprez. Najpierw był Dzień Babci i Dziadka. Cała nasza szkoła wspólnie z przedszkolakami wystawiła z tej okazji przedstawienie. Zaraz po nim odbył się balik maskowy. Dzieci miały pomysłowe maski, bardzo podobali się np.: pirat, żołnierz, doktor, nimfa, cyganka, dr. Remputer, krasnoludek i inni. Były też gry i zabawy: w zaczarowane pudełko, ciuciubabkę, zabawa krzesełkowa itp.

Dokładnie za dwa tygodnie odbył się kulig. Sanie ciągnęły konie. Najpierw pojechaliśmy pod Kamienity, potem na Miylyrz i z powrotem do szkoły.

Już za dwa dni po kuligu był Biały Rajd. Wystartowaliśmy rano o 8.00 na Kikulę. Po pokonaniu trasy wykonaliśmy rzeźbę ze śniegu, która zdobyła 3. miejsce. Za to w ogólnej klasyfikacji całego Rajdu byliśmy najlepszą szkołą małoklasową! Bardzo ucieszyliśmy się ze zwycięstwa oraz wspaniałych nagród, za które organizatorom z całego serca jeszcze raz dziękujemy.

Teraz przygotowujemy się do Świąt Wielkanocnych, zdobimy klasę i korytarze, będziemy też topić Marzannę. Myślimy już również o wizycie, której spodziewamy się na przełomie maja i czerwca. Przyjadą do nas dzieci ze szkoły podstawowej w Bielsku-Białej.

Przesyłamy serdeczne pozdrowienia i życzenia ciepłych, słonecznych i wesołych Świąt Wielkanocnych!

Uczniowie PSP Koszarzyska

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI (9

Żuków Górny

Początki szkolnictwa w Żukowie Górnym (od roku 1975 wiejska dzielnica Czeskiego Cieszyna) sięgają roku 1794. Początkowo dzieci uczyły się w domach prywatnych, gdzie lekcje prowadzili wędrowni nauczyciele. W trzy lata później z tego sposobu edukacji korzystało już 65 dzieci zarówno z Żukowa Górnego, jak i Kotowa (osady Żukowa G., która była ongiś samodzielną gminą), Wielopola oraz Żukowa Dolnego. Później ewangelicy wybudowali własnym sumptem budynek szkolny. Prace rozpoczęto 4 sierpnia 1826 a zakończono 12 grudnia 1827. Nowo wybudowaną szkołę poświęcił cieszyński pastor ewangelicki Juliusz Kotschy. Ówczesny właściciel dóbr gminnych Magnus de Bludowski ofiarował na jej budowę dość znaczną sumę pieniędzy. Kiedy 3 listopada 1851 cesarz Franciszek Józef I odwiedził Cieszyn, dziatwa szkolna z Żukowa Górnego wzięła udział w uroczystości powitalnej. Natomiast 24 kwietnia 1854 z okazji ożenku monarchy urządzono nabożeństwo szkolne oraz wycieczki do Żukowa Dolnego i Wielopola.

Szkoła pierwotnie była wyznaniowa – ewangelicka, w roku 1871 otrzymała status publicznej. Wówczas do niej uczęszczało już ponad dwieście uczniów. Z tego powodu w pięć lat później budynek przebudowano i poszerzono (według innych źródeł nawet wzniesiono nowy). W latach 1881-1912 kierownikiem szkoły był Jan Śliwka – syn dyrektora prywatnej szkoły ewangelickiej w Cieszynie. Wydał kilkanaście podręczników szkolnych dla szkół polskich. Jest również autorem założonej w 1881 r. Kroniki Polskiej Szkoły Ludowej w Żukowie Górnym.

W roku 1945 budynek zajęła szkoła czeska, która działała w gminie od roku 1922, przede wszystkim w domach prywatnych. Między innymi mieściła się na jakiś czas w domu ówczesnego wójta Alojzego Brannego. Z powodu małej liczby uczniów szkołę zamknięto w 1978 roku. Podobny los spotkał również szkołę polską, którą przeniesiono do budynku obecnego. Od tego czasu uczniowie obu narodowości dojeżdżają do szkół w Cz. Cieszynie. Na początku lat dziewięćdziesiątych mocno zniszczony budynek uzyskała Diakonia Śląska, która najpierw urządziła w nim ośrodek pobytu dziennego „Eden" dla upośledzonych dzieci i młodzieży, a następnie urządziła w nim warsztaty [illegible] my „Diakoservis".

CZESŁAW GAMRO[illegible]

Budynek byłej polskiej szkoły (ewangelickiej) w Żukowie Górnym należy dziś do Diakonii Śląskiej, założonej przez Śląski Kościół Ewangelicki A.W. **Fot. [illegible]**

150 pieśni (11

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAM[illegible]

Choć z gliny mam domek

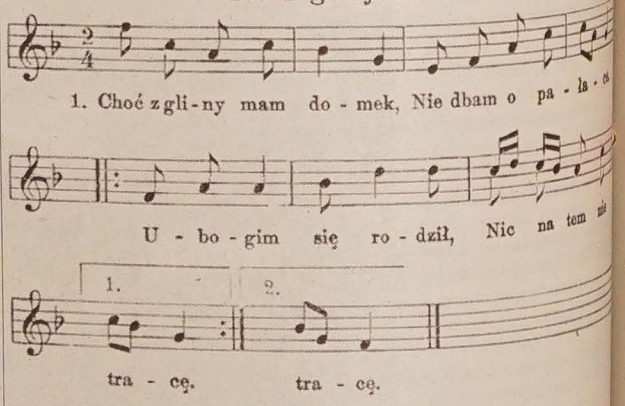

2. Duża woda płynie,
A mały młyn miele,
Nie każdy szczęśliwy,
Co posiada wiele.

3. Ubogi ja jestem,
Na surducie łaty,
Mam serce poczciwe
I takem bogaty.

4. Pragnę spokojności
Ale nie majątku,
Będę ja szczęśliwym
I w małym zakątku.

5. Strokaty koniczek,
Cztery białe nogi,
Kochaj mnie, panienko,
Choć jestem ubogi.

6. Możeś mi, panienko,
Takiego jest zdania,
Że nie mam majątku,
Nie wartem kochania.

7. Rzadko teraz znaleźć,
Takiego rozsądku,
Który więcej ceni,
Szczerość od majątku.

Ze zbiorów Czesława [illegible]

Smacznego!

Pieczona szynka

Składniki: 1,5 kg szynki wieprzowej ze skórą; 3 łyżki soli; 2 ząbki czosnku; łyżka majeranku; 2 łyżki vegety.

Przygotowanie: Mięso umyć i osuszyć, skórę naciąć w dużą kratkę. Sól wymieszać z rozgniecionym czosnkiem i natrzeć mięso. Posypać vegetą oraz majerankiem i owinąć folią aluminiową lub włożyć do kamionkowego garnka. Wstawić do lodówki na 2 dni. Szynkę obwiązać wyparzonym sznurkiem (tak, jak baleron). Włożyć do foliowego piekarnika, związać końce i piec 1,5 godz. w temp. 190 st. Pieczeń podawać na gorąco lub na zimno. Tak samo można najpierw zamarynować i potem upiec w folii również schab karkowy lub środkowy. Przepis na 15 porcji.

Babka drożdżowa

Składniki: 50 dag mąki; 4 dag drożdży; 15 dag cukru; 10 dag masła; op. cukru waniliowego; skórka otarta z cytryny; jajko; sól; tłuszcz i bułka tarta do formy.

Przygotowanie: Drożdże rozetrzeć z łyżką cukru, łyżką mąki i ½ szklanki ciepłego mleka. Kiedy wyrosną, połączyć z żółtkiem, resztą cukru, mleka, mąki i cukrem waniliowym. Wyrobić mikserem, wlać stopione masło i wymieszać. Nakryć i odstawić do wyrośnięcia. Piec ok. 50 min. w natłuszczonej, posypanej bułką formie w temp. 180 st. Przepis na 10 porcji.

Jajka z łososiem

Składniki: 5 jajek; 10 dag wędzonego łososia; ogórek; 10 pomidorków koktajlowych; pół żółtej papryki; łyżka soku z cytryny; pęczek szczypiorku; sól, pieprz.

Przygotowanie: Jajka ugotować na twardo, ostudzić, obrać i wykroić z nich cząstki (1/3 jajka). Paprykę, łososia i ogórek pokroić, pomidorki przekroić. Rybę skropić sokiem z cytryny. Jajka oprószyć solą i pieprzem, do środka włożyć kawałeczki ogórka, łososia, papryki i pomidorka. Na półmisku ułożyć pokrojony szczypiorek, a na nim jajka. **(k)**

ZAPOWIADAJĄ NADEJŚCIE WIOSNY, ROZDAJĄ PREZENTY

Zając na Wielkanoc

Dlaczego w bogatej symbolice Świąt Wielkanocnych pojawia się zając? To sympatyczne zwierzątko znajdujemy na kartkach z życzeniami wielkanocnymi, dzieciom kojarzy się z podarunkami, które przynosi. Co sprawiło, że tak mocno związano zająca w tradycji chrześcijańskiej ze Świętami Wielkanocnymi?

W pismach Ojców Kościoła znajdujemy pierwsze chrześcijańskie interpretacje znaczenia zająca, które są komentarzem do wybranych fragmentów Biblii. Tekst z Księgi Przysłów (30,24; 30,26) mówiący o góralikach (gatunek skalnych gryzoni) - w niektórych tłumaczeniach jest mowa wprost o zającach - pochwala rozumność tych małych zwierząt. Z kolei św. Augustyn, interpretując fragment Psalmu 103 (w. 18), który zdaniem dzisiejszych biblistów należy odnosić do górskich kozic, koziorożców lub skalnych borsuków, twierdzi, że dotyczy on skały, która jest schronieniem dla jeży i zajęcy. Dlatego zwierzęta te uznał za symbole grzeszników, którzy znajdują ucieczkę w skale - Chrystusie.

Zabytki dawnej sztuki chrześcijańskiej przedstawiające zająca wraz z motywem winnego krzewu wskazują na związek z Eucharystią, życiem wiecznym i zmartwychwstaniem. Dodatkowo relację do Chrystusa uwidacznia podobieństwo słowne w języku greckim, gdzie na określenie zająca używa się słowa Lagos, które oznacza Boże Słowo - Chrystusa.

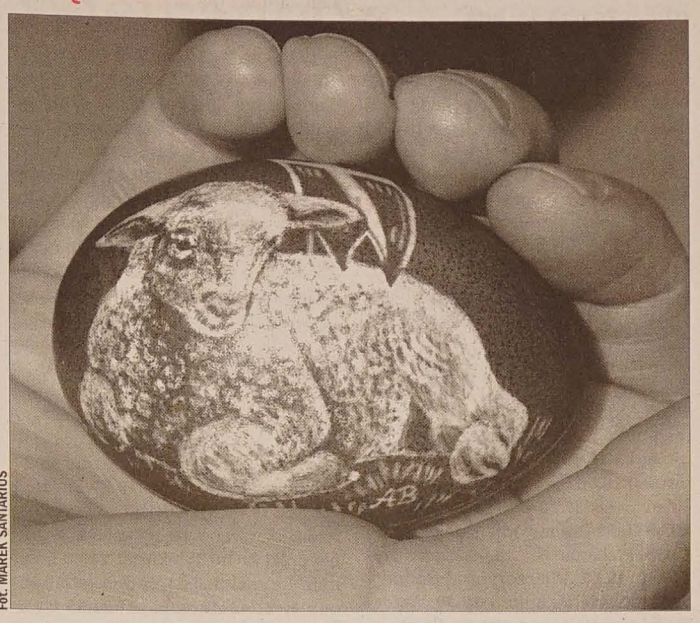

Fot. MAREK SANTARIUS

Połączenie zająca z symboliką jajka wielkanocnego nie ma zbyt długiej historii. Najstarsze źródła przedstawiające zająca z wielkanocnymi jajkami pochodzą z końca XVII wieku. Wyjaśnień tego niezwykłego związku jest wiele. Gdy jedni widzą tu nawiązanie do zwyczajów podatkowych, które dopuszczały składanie daniny w naturze, co sprawiało, że często wraz z jajkami składano zwierzęta, i to nie koniecznie domowe, inni próbują spojrzeć na problem oczyma dzieci. One to mogły w czasie Wielkanocy zauważyć na polach biegające zające, zapowiadające nadejście wiosny. Ponieważ zawsze obdarowywane były w te święta pisankami, łatwo było przypisać właśnie zającom rolę roznosicieli tych prezentów.

Druga połowa XVIII wieku przyczyniła się znacząco do rozpropagowania symbolu wielkanocnego zająca. Stało się to za sprawą coraz to popularniejszych kartek pocztowych, wysyłanych wraz ze świątecznymi życzeniami. **(INT)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

Warto Wiedzieć

HISTORIA KOLOROWYCH PISANEK

Pokryte złotymi liśćmi

Tradycja malowania jaj znana była jeszcze przed pojawieniem się chrześcijaństwa, towarzyszyła obchodom świąt związanych z kultem słońca. W ciągu wieków zwyczaj ten stopniowo przybierał współczesną formę.

3000 p.n.e. – Poganie wierzyli, że ptaki są błogosławione, ponieważ przebywają bliżej słońca. Człowiek, któremu trudno było je schwytać, zbierał ich jaja, będące dla niego symbolem płodności i powtórnych narodzin.

Czciciele słońca zamieszkujący tereny obecnej Ukrainy malowali jaja wykorzystując zawiłe wzory nawiązujące do symboli natuty. Nazywali je pisankami i wykorzystywali w czasie obchodów wiosennych świąt.

988 n.e. – Po przyjęciu przez mieszkańców Ukrainy chrześcijaństwa, malowane jaja nabrały innego znaczenia. Symbolizowały zmartwychwstanie Chrystusa, a do tradycyjnych wzorów wprowadzono symbole chrześcijańskie.

1200 – Tradycje chrześcijańskie rozprzestrzeniają się w Europie i na Wschodzie. Chrześcijanie z Mezopotamii obarowywali się kolorowymi jajami w czasie obchodów wielkanocnych. Były to pierwsze pisanki wielkanocne.

1290 – Edward I – król Anglii – zamówił 450 jaj wielkanocnych ozdobionych złotymi liśćmi, które podarował członkom rodziny królewskiej. Chłopi owijali jaja liśćmi paproci i kwiatami, a następnie gotowali je. Na skorupie pozostawał wzór liści.

1875 - Coraz większą popularność zdobywają jaja z czekolady. Ich głównym producentem jest firma Cadbury Limited. Z biegiem czasu pojawiają się różne wzory i wypełnienia.

1880 – William Townley, aptekarz z New Jersey, opracował barwniki w proszku do barwienia jaj i założył Townley's Easter Egg Dye. Wkrótce zmieni nazwę firmy na PAAS, pohodząc od słowa Passen, oznaczającego dla Holendrów z Pensylwanii - Wielkanoc. Obecnie barwniki Townley'a sprzedawane są w postaci tabletek. **(k)**

JAK PRZYSTROIĆ ŚWIĄTECZNY STÓŁ

Serwetki

Efektownie złożone serwetki z pewnością będą elegancką ozdobą wielkanocnego stołu. To wcale nie jest trudne! Fantazyjny wachlarz ułożysz niemalże w jednej chwili.

Do układania użyj serwetki ze sztywnego (np. wykrochmalonego) materiału. Starannie ją wyprasuj, po czym do połowy złóż w dość wąską harmonijkę. Złożoną część jeszcze raz przeprasuj.

Delikatnie przytrzymując końce harmonijki, tak by się nie rozsunęła, złóż serwetkę na pół. Plisy powinny się znaleźć po zewnętrznej stronie. Paznokciem dociśnij linię zgięcia.

Teraz umieść serwetkę na talerzu. Rozłóż harmonijkę, przytrzymując ją pośrodku palcami. Gładką część złóż po przekątnej, aby utworzyła rodzaj „podpórki" dla wachlarza. **(k)**

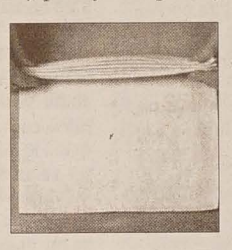

NIE POZWÓL, BY DOLEGLIWOŚCI ŻOŁĄDKOWE ZMĄCIŁY RADOSNĄ ATMOSFERĘ ŚWIĄT

Jak uniknąć niestrawności

Zbyt obfita świąteczna uczta kończy się problemami trawiennymi. Żeby im zapobiec, postaraj się przestrzegać pewnych zasad.

Właściwie ułóż świąteczne menu. Postaraj się, by na wielkanocnym stole przeważały dania z warzyw (surowych i gotowanych). Zawierają dużo błonnika, który usprawnia pracę układu trawiennego. Ogranicz natomiast ilość potraw tłustych i smażonych, kwaśnych (zwłaszcza marynowanych) oraz z dodatkiem surowej cebuli, ogórków i papryki.

Starannie wybieraj potrawy. Nawet tłuste dania będą łatwiejsze do strawienia, jeśli właściwie je przyprawisz. Dlatego podczas gotowania dodaj np. majeranek, tymianek, estragon czy koperek. Unikaj przypraw bardzo pikantnych, m.in. ostrej papryki, pieprzu i curry.

Rozplanuj ucztowanie. W czasie świąt jesz więcej niż zwykle. Żołądek potrzebuje czasu, by uporać się z dodatkową porcją jedzenia. Dlatego postaraj się zaplanować posiłki tak, by było ich więcej, ale za to niezbyt obfitych.

Nie pij zbyt dużo podczas jedzenia. Nadmiar płynów rozcieńcza soki żołądkowe, a to zakłóca trawienie. Do picia najlepiej wybieraj herbatki ziołowe (np. miętową), niegazowaną wodę mineralną oraz soki owocowe i warzywne. Korzystnie działa też lampka czerwonego wina. Niewskazane są natomiast napoje gazowane, które sprzyjają wiatrom. Osoby ze skłonnością do niestrawności powinny także zrezygnować z mocnej kawy i alkoholu. Kawa podrażnia przewód pokarmowy, a napoje wysokoprocentowe zwiększają wydzielanie kwasu żołądkowego.

Poczekaj z deserem. Najlepiej zjedz go pół godziny po daniu głównym. Połączenie ciężkich dań ze słodyczami jest bardzo niekorzystne. Podobnie bywa z owocami. Trawienie tłuszczów trwa dłużej iż owoców. Zalegając zbyt długo w żołądku, zaczynają fermentowć, a to powoduje powstawanie gazów (wyjątek stanowią ananasy, które wręcz wspomagają trawienie). **Lepiej zapobiegaj.** Jeżeli często cierpisz na niestrawność, nie czekaj, aż pojawią się dolegliwości. Pół godziny przed posiłkiem wypij pół szklanki herbatki miętowej, rumiankowej lub naparu z pietruszki. Z kolei po jedzeniu żuj nasiona kminku lub kardamonu.

Nie siedź cały czas za stołem. Najlepiej wybierz się z rodziną na spacer. Odrobina ruchu na powietrzu pobudza trawienie i zapobiega niestrawności. W żadnym wypadku nie kładź się po posiłku. Sprzyja to powstawaniu zgagi.

(„Pani Domu")

Gdy wystąpią dolegliwości

Niekiedy mimo wielu starań nie udaje się uniknąć niestrawności. Na szczęście istnieją sposoby pozwalające złagodzić jej objawy:

- **przy zgadze** pomaga szklanka odtłuszczonego mleka, kisiel lub rozgotowane siemię lniane;
- gdy pojawią się **wzdęcia i gazy**, wypij herbatkę z kopru włoskiego, mięty lub anyżu;
- **przy zaparciach** pomagają okłady na brzuch – na przemian gorące i zimne, wywar z siemienia lnianego lub owoców czarnego bzu;
- **przy biegunce** należy dużo pić (wody, herbaty miętowej lub z rumianku) i zażyć węgiel. **(k)**

Telewizja

CZWARTEK 24 MARCA

■ TVP 1

5.55 Wiadomości **6.00** Kawa czy herbata **8.00** Wiadomości, pogoda **8.15** Cafe serio **8.25** Kawa czy herbata **8.45** Telezakupy **9.05** Królewska broda (film anim.) **10.20** Bajeczki Jedyneczki **10.30** Moda na sukces (s.) **10.55** Dr Quinn (s.) **11.40** Telezakupy **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy (pr. public.) **12.45** Sąsiedzi (s.) **13.15** Lokatorzy (s.) **13.40** Miasto marzeń (pr. rozryw.) **14.10** Biskup uśmiechu (pr. dok.) **14.25** Czuję Boga, że otacza świat (pr. dok.) **15.00** Wiadomości **15.10** Niepewność (pr. dok.) **15.35** Moda na (s.) **16.00** My, wy, oni (pr. public.) **16.25** Bezpieczny Internet (pr. dok.) **16.30** Puchar rodzinny (teleturniej) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Forum (pr. public.) **18.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.35** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy **19.05** Wieczorynka. Baśnie i bajki polskie (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.05** Prosto w oczy (pr. public.) **20.25** Pogoda dla kierowców **20.30** Oficer (s.) **21.30** Zawsze po 21 (rep.) **22.05** Debata (pr. public.) **23.00** Wiadomości **23.15** Okno na podwórze (film USA) **1.00** Szpital przy plaży (film dok.).

■ TVP 2

6.45 Złotopolscy (s.) **7.10** 10 minut tylko dla siebie **7.20** Pierścień i (s.) **7.50** Proszę słonia (s.) **7.55** Kasztaniaki (s.) **8.10** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.45** Pytanie na śniadanie **11.15** Panorama **11.19** Pogoda **11.20** Pytanie na śniadanie **11.50** Święta wojna (s.) **12.15** Dar bożego miłosierdzia (pr. dok.) **12.45** 10 minut tylko dla siebie **13.00** Panorama **13.14** Pogoda **13.17** Telezakupy **13.30** Kod Milesa (film USA) **15.00** Dziwny świat kota Filemona (s. anim.) **15.10** Przygoda życia (p. dok.) **15.40** Ojczyzna-polszczyzna (pr. eduk.) **16.00** Panorama **16.15** M jak miłość (s.) **17.00** Kulisy serialu M jak miłość **17.10** Złoty interes (pr. rozryw.) **17.35** Drogowy raport Dwójki **17.55** Prognoza pogody **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.56** Pogoda **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Już w sobotę mecz Polska - Azerbejdżan (mag.) **19.45** Gorsza siostra (film USA) **22.00** Panorama **22.20** Biznes **22.30** Już w sobotę mecz Polska - Azerbejdżan (mag.) **22.35** Pogoda **22.40** O co nas pytają wielcy filozofowie wykłady prof. Leszka Kołakowskiego Hobbes **23.05** Granica (film USA) **00.55** W obronie prawa (s.) **1.40** "Siedem słów" Sofii Gubajduliny (pr. muz.).

OKNO NA PODWÓRZE
Film sensacyjny, USA 1954
TVP 1, czwartek 24. 3., godz. 23.15
Reżyseria: Alfred Hitchcock
Występują: James Stewart, Grace Kelly, Wendell Corey i inni.

Jeff ze złamaną nogą w gipsie z braku ciekawszego zajęcia gapi się w okna sąsiadów. Z coraz większym zaciekawieniem uczestniczy w prywatnym życiu świeżo poślubionej pary, młodej tancerki, znanego kompozytora, samotnej kobiety, czy też państwa Thorwaldów. Szczególne zainteresowanie reportera budzą ci ostatni. On jest mężczyzną w sile wieku, ona kobietą schorowaną, która z łóżka tyranizuje swego męża. Pewnego dnia pani Thorwald znika. Kiedy Jeff widzi o drugiej nad ranem Larsa wychodzącego z domu i dźwigającego ciężką walizę, zaczyna podejrzewać morderstwo. Dzieli się swymi spostrzeżeniami z pielęgniarką Stellą, ze swoją dziewczyną - wziętą modelką Lisą Fremont oraz kolegami. Jednak nikt początkowo nie chce uwierzyć w jego słowa.

■ TV KATOWICE

6.45 Telezakupy **7.00** Echa dnia **7.45** Aktualności **7.50** Zrobię to sam **8.05** Trójka tam była **8.45** Gość dnia (pr. public.) **9.00** Niedźwiedzie w Pirenejach (s. dok.) **9.45** Sprawa na dziś (s.) **10.10** Telezakupy **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia (pr. public.) **11.45** Muzyka łączy pokolenia (lista przebojów) **12.30** Kurier **12.35** Szalejąca planeta: Błyskawice (s. dok.) **13.50** Agrobiznes **14.00** Zaproszenie. Jak święty Mikołaj wakacje planował **14.45** Gwiazdy sportu (s. dok.) **14.55** Janka (s.) **15.45** O tym, jak Gary odkrywa Polskę (s. dok.) **16.10** Rozmowa dnia (pr. public.) **16.45** Aktualności **16.50** Bliżej natury **17.50** Czarno na białym **18.00** Aktualności **18.23** Narciarski weekend **18.27** Wiadomości sportowe **18.37** Ludzie i sprawy **19.00** Klan (s.) **19.25** Co przed nami ukrywano **19.50** Książki z górnej półki **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia (pr. public.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Uwaga, weekend **22.15** Ślizg (mag.) **22.30** Kurier **22.50** Studio pogoda **22.55** Kurier sportowy **23.10** AEK Ateny Prokom - Trefl Sopot (koszykówka) **00.05** Zmagania z aligatorami (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV market **7.00** Rocket Power (s.) **7.30** Zbuntowany anioł (s.) **8.25** Interwencja (pr. dok.) **8.45** Ochrona (s.) **9.40** Na zawsze razem (pr. rozryw.) **10.40** Czułość i kłamstwa (s.) **11.10** Samo życie (s.) **11.55** Zbuntowany anioł (s.) **12.45** TV market **13.00** Duel Masters. Mistrzowie kaijudo (s.) **13.30** Szafa gra **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Rodzina zastępcza plus (s.) **15.45** Wydarzenia **15.55** Pogoda **16.05** Interwencja (pr. dok.) **16.20** Daleko od noszy (s.) **16.50** MacGyver (s.) **17.55** Pierwsza (s.) **18.45** Wydarzenia, sport, pogoda **19.25** Samo życie (s.) **20.15** Pensjonat pod Różą (s.) **21.15** Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) **21.30** Studio Lotto **21.50** Co z tą Polską? (pr. public.) **22.50** Raport specjalny Chuligani (pr. dok.) **23.20** Biznes Wydarzenia **23.40** Pogoda **23.50** Dziki Pojedynek (s.) **00.40** Klinika samotnych serc (s.).

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **9.30** W lot po świecie (mag.) **10.00** Wiadomości **10.05** Babcia 1/2 (film czes.) **11.30** Małe radości Ludvíka Kundery (dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Świetnie wyglądasz! (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Pod pokrywką (mag.) **14.30** Bananowe rybki (talk show) **15.00** Oczarowanie IV (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole (mag. dla dzieci) **16.30** Labirynt (dla dzieci) **17.00** Przyjaciele VII (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **18.50** Stop (mag. dla kier.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Życie na zamku (s.) **21.00** 4 na ekranie (teleturniej) **21.55** U nas w Europie (mag.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.20** Kinobox (mag. film.) **23.45** Porwani (s.) **1.10** Przyjaciele VII (s.) **1.30** Nasza wieś **1.55** Kwietniowy remanent **2.30** Wydarzenia, komentarze **3.05** Z historii francuskiego przemysłu samochodowego **4.00** Pop art **4.40** Jak się żyje w ciąży wg V. Morávka.

■ TVC 2

5.00 Blok publicystyki ekologicznej **5.55** EXPOcztówka (s. dok.) **6.10** Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Świat książek (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **12.00** Cudowny świat. Człowiek – tajemnicza istota (s. dok.) **12.25** Wspomnienia przeszłości. Wędrówki z dinosaurami (s. dok.) **12.55** Czarno-biały Piotr (s.) **13.00** Niemieckie bajki **13.20** Czeskie bajki **13.35** Długa podróż do domu (s. anim.) **14.00** Meduza (lista przeb.) **14.30** Interpelacje posłów **15.20** GEO. Gdzie rośnie dzika kawa (s. dok.) **15.45** O konieczności architektury (s. dok.) **16.00** Habsburska monarchia (s. dok.) **16.45** Buly, transmisja meczu hokeja na lodzie **19.30** Wiadomości w języku migowym **19.35** Stop (mag.) **19.40** Jak się żyje w ciąży wg V. Morávka **20.00** Legenda o ptasim jaju (dok.) **21.00** Serwis przedsiębiorcy (mag.) **21.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.45** Klub Filmowy. Czas odnaleziony (film fr.-wł.) **0.20** Serwis przedsiębiorcy **0.50** Zapis z posiedzenia Sejmu PRC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Walka o przeżycie (s. dok.) **9.25** Dogonić marzenia (film USA) **10.55** Łysielec II (s.) **11.20** Matlock VIII (s.) **12.15** Marianna, królowa nocy (s.) **13.05** Darowane serce (s.) **14.00** Moja puszysta Walentyna (s.) **14.55** Obrońca (s.) **15.50** Chicago Hope IV (s.) **16.40** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.10** Właśnie teraz **17.20** Medicopter 117 II (s.) **18.15** Prognoza pogody **18.20** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Złotka (pr. roz.) **21.10** Redakcja II (s.) **22.20** Obywatelskie judo (pr. publ.) **22.55** Nieproszony gość (film niem.) **0.30** Trzeci patrol V (s.) **2.00** Rady ptaka Loskutáka **2.35** Program rozrywkowy **4.15** Dwaj z Queens (s.) **4.35** Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Jungle Jack (film anim.) **9.20** Wbrew losowi (s.) **10.10** Wspaniali i bogaci (s.) **10.40** Prima jazda (mag.) **11.30** Hotel Orth VII (s.) **12.25** Leśniczówka Falkenau (s.) **13.15** Świat Dawsona III (s.) **14.05** Pan Złota Rączka IV (s.) **14.35** Pomoc domowa I (s.) **15.05** Beverly Hills 90210 II (s.) **16.00** Jednostka specjalna, Lipsk (s.) **16.55** Jej mordercy (s.) **17.50** Obwód Wolfa V (s.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Dzięcioł Woody (s. anim.) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **20.55** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **21.55** Ciernie (talk show) **22.45** Miejsce zbrodni. Frankfurt (s.) **0.20** Do rzeczy! **0.00** Wygrana **2.10** Dementi **2.55** Podrywarnia **3.50** Sauna (talk show) **4.40** Prima archiwum.

MAYERLING MAYERLING
Film fabularny, Wielka Brytania/ Francja 1968
TVP2, piątek 25.03, godz. 19.35
Reżyseria: Terence Young
Występują: Omar Sharif, Catherine Deneuve, James Mason i inni.

Wiedeń, rok 1888. Następca tronu cesarstwa Austro-Węgierskiego, arcyksiążę Rudolf, mimo sprzeciwu ojca zabiega o unieważnienie związku małżeńskiego. W tej sprawie zwraca się do najwyższych władz w Rzymie. Od samego początku jego małżeństwo było nieudane i nieszczęśliwe, zawarł je wbrew własnej woli. Ze względów politycznych został przymuszony do poślubienia w 1881 roku księżniczki Stefanii, córki belgijskiego króla Leopolda II. Z tego związku narodziła się jedyna córka Elżbieta. Dramatyczną walkę o unieważnienie małżeństwa arcyksiążę podejmuje wówczas, gdy przypadkowo poznaje 17-letnią Marię Vecserę. Zakochuje się bez pamięci w pięknej i czarującej wiedeńskiej arystokratce, a ona odwzajemnia jego płomienne uczucie.

PIĄTEK 25 MARCA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata **8.00** Wiadomości, pogyoda **8.15** Cafe serio **8.25** Kawa czy herbata **8.45** Telezakupy **9.05** Baśnie i bajki polskie (s. anim.) **9.20** Jedyneczka **9.45** Bajki i baśnie polskie (s. anim.) **10.00** Papirus: Zemsta Seta (film kanad.-franc.) **11.20** Moda na sukces (s.) **11.40** Telezakupy **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.25** W labiryncie (s.) **12.50** Święty Franciszek z Asyżu (film włos.) **14.25** Światowe dziedzictwo kultury Katedra w Santiago de Compostela wymarzony cel pielgrzymów (film dok.) **14.45** Wiadomości **14.55** Biblia. Apokalipsa świętego Jana (film włos.-niem.) **16.30** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Parapet (mag.) **17.30** Niezwykła podróż (film USA) **19.00** Lippy and Messy **19.05** Wieczorynka Listonosz Pat (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.10** Plebania (s.) **21.00** Transmisja Drogi Krzyżowej w rzymskim Koloseum **22.45** Wiadomości **22.55** Tombstone (film USA) **1.00** Za cenę życia (film, austral.-niem.).

■ TVP 2

6.45 Złotopolscy (s.) **7.10** 10 minut tylko dla siebie **7.20** Opowieść o Tillie i jej smoku (film USA) **8.10** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.50** Pytanie na śniadanie **11.15** Panorama **11.19** Prognoza pogody **11.20** Pytanie na śniadanie **11.50** Jest jak jest (s.) **12.20** 10 lat mniej (s. dok.) **12.45** 10 minut tylko dla siebie **13.00** Panorama **13.11** Pogoda **13.14** Telezakupy **13.30** Legenda o płaczącym (film USA) **15.00** Złotopolscy (s.) **16.00** Panorama **16.15** Całun turyński nowe odkrycia (film dok.) **17.10** Eliminacje młodzieżowych Mistrzostw Europy (Polska - Azerbejdżan) **19.35** Mayerling (film ang.-franc.) **22.00** Panorama **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.36** Pogoda **22.40** O co nas pytają wielcy filozofowie wykłady prof. Leszka Kołakowskiego Hume Kultura Polska **23.05** Kroniki portowe (film USA) **1.00** Uratuj mnie (film USA).

■ TV KATOWICE

6.25 Narciarski weekend **6.30** Gramy dla was **7.00** Echa dnia **7.45** Aktualności **7.50** Porzuć kanapę **8.00** Szlakiem zabytków techniki **8.45** Gość dnia (pr. public.) **9.00** Triduum według Bujaka (pr. dok.) **9.30** Kurier **9.35** W pustyni i w puszczy (s.) **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia (pr. public.) **11.45** Miserere (pr. muz.) **12.30** Kurier **12.35** Ginące cywilizacje Punanowie z Kalimantan. (s. dok.) **13.50** Agrobiznes **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **14.45** Książka dla malucha **14.55** Janka (s.) **15.45** Misterium nadziei (pr. dok.) **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Speed **17.50** Trzymaj formę **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.37** Rodzinny bilet do Europy **19.00** Odwiedź mnie we śnie (film pol.) **20.45** Aktualności **20.50** Wiadomości sportowe **20.55** Katowicka Droga Krzyżowa **21.50** Głód serca (film pol.) **23.20** Marynia (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV market **7.00** Duel Masters. Mistrzowie kaijudo (s.) **7.30** Zbuntowany anioł (s.) **8.20** Interwencja (mag.) **8.40** Psie serce (s.) **9.35** Idol (pr. rozryw.) **10.35** Czułość i kłamstwa (s.) **11.05** Samo życie (s.) **11.50** Zbuntowany anioł (s.) **12.40** TV market **12.55** Rocket Power (s.) **13.20** Dirty Dancing (s.) **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Klinika samotnych serc (s.) **15.45** Wydarzenia, pogoda **16.10** Interwencja (pr. dok.) **16.45** Exclusive **17.15** Idol Extra (pr. rozryw.) **18.00** Liga Mistrzów (pr. rozryw.) **18.45** Wydarzenia, sport, pogoda **19.25** Szafa gra (teleturniej) **20.00** Kto ma rację (pr. rozryw.) **21.15** Spacer w chmurach (film USA) **21.30** Studio Lotto **23.25** Zdarzyło się na Long Island (film USA) **1.15** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) **9.00** Na przełaj (s.) **9.20** Gdzie się podziała ta stara piosenka **10.00** Wiadomości **10.05** Babcia 2/2 (film czes.) **11.35** Film o filmie. Rebelianci (dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Kolory życia (mag.) **13.30** W jaki sposób... (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Anusia i pan Pięciooczko (bajka) **14.55** Karetka (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Wizytówka. Martin Dejdar **16.30** Niefortunna czarownica IV (s.) **16.55** Zapomniane wyprawy (s. dok.) **17.25** AZ-kwiz (teleturniej) **17.50** Prognoza pogody **17.55** Report (aktualności reg.) **18.00** Nabożeństwo **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Willow (film USA) **22.15** Talk show Jana Krausa **23.00** Wiadomości **23.10** Prognoza pogody **23.12** Bramki, punkty, sekundy **23.20** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.25** Cierpienia żonatego mężczyzny I (s.) **23.55** Prawo Murphy'ego (s.) **1.25** Program rozrywkowy **2.35** Na pływalni z K. Bruckner **3.00** Telewizyjny klub osób niesłyszących **4.00** Blok kursów językowych.

■ TVC 2

5.00 O konieczności architektury (s. dok.) **5.10** Habsburska monarchia (s. dok.) **5.50** Georg Flegel (dok.) **6.10** Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Problemy rodzinne (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **12.10** GEO. Gdzie dzika kawa rośnie (s. dok.) **12.40** Diamentowy deszcz (bajka) **13.30** Klocki (dla dzieci) **13.45** Legenda o ptasim jaju (dok.) **14.40** Labirynt (dla dzieci) **15.15** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **15.45** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **15.50** Kamera w podróży. Wyprawy na koniec świata (s. dok.) **16.45** Buly, transmisja meczu hokeja na lodzie **19.30** Magazyn Ligi Mistrzów **20.00** Modlitwa studentów (transmisja na żywo) **21.00** Piękne zguby (talk show) **21.30** Świat książek (mag.) **21.55** Genesis (film) **23.30** Antonio Salieri. Pasja (koncert) **1.05** Cierpienia żonatego mężczyzny I (s.) **1.30** Zapis z posiedzenia Sejmu PRC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Walka o przeżycie (s. dok.) **9.35** Noce magnetyczne, pojedynki pirackie (film USA) **11.25** Matlock VIII (s.) **12.20** Marianna, królowa nocy (s.) **13.15** Darowane serce (s.) **14.05** Moja puszysta Walentyna (s.) **14.55** Obrońca (s.) **15.50** Chicago Hope IV (s.) **16.45** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.15** Właśnie teraz **17.20** Medicopter 117 II (s.) **18.15** Prognoza pogody **18.20** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** 1 przeciw 10 (teleturniej) **21.00** Weekend (mag.) **21.50** Hot Shots II (film USA) **23.30** Bones (film USA) **1.05** Hochszaplerka (film erot.) **2.55** Obywatelskie judo (pr. publ.) **3.25** Program rozrywkowy **4.35** Dwaj z Queens (s.) **5.00** Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 Jungle Jack II (film anim.) **9.20** Wbrew losowi (s.) **10.10** Wspaniali i bogaci (s.) **10.40** Prima jazda (mag.) **11.30** Hotel Orth VII (s.) **12.25** Leśniczówka Falkenau (s.) **13.20** Świat Dawsona III (s.) **14.10** Pan Złota Rączka IV (s.) **14.40** Beverly Hills 90210 II (s.) **15.35** Jednostka specjalna, Lipsk (s.) **16.30** Czeska Republika - Finlandia (piłka nożna) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Dzięcioł Woody (s. anim.) **19.53** Losowanie loterii Eurodromiliony **19.55** Asterix i Obelix: Misja Kleopatra (prod.) **22.10** Kinobazar (pr. rozryw.) **23.20** Losowanie loterii Eurodromiliony **23.25** Na granicy (film USA) **1.15** Do rzeczy! **1.15** Szybka wygrana **2.15** Pod włos **3.30** Receptariusz prima pomysłów **4.25** Sauna (talk show) **4.40** Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w ramówce

Kronika Rodzinna

Dzisiaj, 24 marca obchodzi zacny jubileusz 80. urodzin

pani MARTA SZKUCIKOWA

z Lesznej Dolnej. Z tej okazji wiązankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia, pomyślności i błogosławieństwa Bożego składają mąż i synowie z rodzinami. Prawnuki Mateusz, Agatka, Dorotka, Misia, Karolinka i Dominik przesyłają prababci wielką buzię. GL-128

Dnia 25 marca obchodzi swój zacny jubileusz 80 lat

pan JERZY SIKORA

z Milikowa. Z tej okazji błogosławieństwa Bożego, mocnego zdrowia, szczęścia i pomyślności życzą małżonka, synowie i córki z rodzinami. GL-155

W piątek 25. 3. 2005 minie 20. rocznica zgonu Kochanej Matki i Babci

śp. HELENY KRZYŻANKOWEJ

z Piosku. Z bólem i szacunkiem wspominają synowie Jan, Karol, Władek i synowa Zdenka z rodzinami. GL-154

Dnia 26 marca minie 30 lat, kiedy odszedł od nas na zawsze nasz Drogi

śp. FRANCISZEK SZCZERBOWSKI

z Trzyńca. Z miłością i szaczunkiem wspominają córki i syn z rodziną. GL-144

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 20. 3. 2005 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 65 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. ANDRZEJ ŻEBROK

zamieszkały w Karwinie-Raju. Z naszym Drogim Zmarłym pożegnamy się w piątek dnia 25 marca 2005 o godz. 15.00 w nowej sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie-Raju. Zasmucona rodzina. RK-067

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Seria nieforemnych zdarzeń 24, 25, godz. 15.30, 17.45); Aviator (24, 25, godz. 20.00); **Reflex**: Kawałek nieba (24, 25, godz. 17.00, 20.00); **Ex**: „Horem Pádem" (24, 25, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Aviator (24, 25, godz. 17.00); W stronę morza (24, 25, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Centrum**: Apartament (24, 25, godz. 17.00); Życie i śmierć P. Sellers (24, 25, godz.19.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Upiór w operze (24, 25, godz. 17.30); „Skřítek" (24, 25, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast**: The Grudge – klątwa (24, godz. 16.00, 20.45); Awiator (24, godz. 17.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19.00–19.15, nie: 18.30–19.00

Oferty

SPRZEDAM GARAŻ w Hawierzowie Suchej, ul. Před tratí (7 min. piechotą od restauracji U Šimaly). Cena 98 tys. Kc. Tel.: 603 857 657. GL-156

MALOWANIE, TAPETY NATRYSKOWE „izolux", prace murarskie. Kontakt tel. 603 854 651. GL–067

Co w terenie

MILIKÓW – MK PZKO Centrum zaprasza na sztuki teatralne „Babski raj", „Fatalne spodnie" 26. 3. o godz. 16.30, 27.3. o godz. 17.00. Po niedzielnym przedstawieniu zabawa taneczna.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska w Sibicy zaprasza na wernisaż wystawy Stanislava Čajki 30. 3. o godz. 17.00. Wystawa potrwa do 29. 4.

KARWINA – szkoła artystyczna zaprasza na recital fortepianowy Adama Farany 29. 3. o godz. 18.00 w dużej sali.

KARWINA RAJ – Klub Młodych zaprasza na dyskotekę śmiergustową 27. 3. od godz. 19.00 do Domu PZKO w Karwinie Raju. Wejście darmowe przy okazaniu legitymacji PZKO z wklejonym znaczkiem za rok 2004.

PTTS „BŚ" – zaprasza 28. 3. na Wielkanocny wymarsz na Ostry razem z KČT Trzyniec. Rejestracja w godz. 10-12 w schronisku na Ostrym.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: 31. 3. wernisaż wystawy Cieszyńskie biografie. Wystawa potrwa do 24. 6. Otwarte po-śr i pt: 8--18, so: 9-15.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, ul. T. Regera 6, Cieszyn: do 28. 3. wystawa akwarel Zbigniewa Damca pt. „Olza jakiej nie znasz".

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja, Bielsko–Biała: do 3. 4. zbiorowa wystawa „Granice/Borderlines". Otwarte wt–pt: 10–18, so–nie: 10–16.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – BIAŁA GALERIA: do 10. 4. wystawa obrazów, rysunków i ilustracji Jolanty Lyskowej–Petrżílkowej. Otwarte po–pt: 9–15 po zgłoszeniu w portierni TD.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 8. 4. wystawa fotografii z Kamczatki PhDr. Pavla Hubenki. Otwarte: wt–pt: 9–12, 12.30–17, so: 10–13, 13.30–18.

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Sibica: do 29. 3. wystawa obrazów Martina Byrtusa „Beskidy moimi oczami". Otwarte w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **SALA WYSTAW Muzeum w Orłowej Mieście, Stary rynek 74**: do 27. 3. wystawa „Uwaga, wyleci ptaszek!". Otwarte wt–pt: 9–17, so–nie: 9–13.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

DOMY RODZINNE

Sprzedam dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Hradecká, 6+1, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 606 757 577.

Sprzedam dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Frýdecká, parcela 2424 m², 3 garaże. Podpiwniczony, sieci inżynieryjne, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Sprzedam dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Sprzedam dom rodzinny w Wielopolu, parcela cca 10 a, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do uzgodnienia. 606 757 577

Sprzedam chatę ogrodową z parcelą w Trzyńcu Kanaście, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Sprzedam chatę wczasową w Rzece, parcela cca 10 a, studnia, el., ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 606 757 577.

GARAŻE - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie, w pobliżu ul. U Mlékárny. Cena do negocjacji 95 tys. Kc. 777 077 277.

Garaż w Cz. Cieszynie, ul. Nová Tovární. Cena do negocjacji 95 tys. Kc. 777 077 277.

Garaż w Trzyńcu Borku. Cena do uzgodnienia. Kc. 777 074 552.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Nádražní, po rekonstrukcji. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Smetanova, cca 60 m², odpowiednie na sklep lub biura. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, (budynek ČSOB), cca 40 m², 1 piętro. Czynsz do uzgodnienia. 606 757 577.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Sibelisova, cca 20 m², parter z oknem wystawowym. Czynsz 10 tys./miesiąc + usługi. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, cca 116 m². Czynsz 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, cca 233 m2. Czynsz 800-1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40 a (sieć inżynieryjna), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 2+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 1+1, Cz. Cieszyn, ul.Hornická. Cena do negocjacji 340 tys. Kc. 777 077 277.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 0+1, Cz. Cieszyn, ul. Čakavská. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL–009

Wielkanoc z komedią

MILIKÓW (kor) – Członkowie MK PZKO w Milikowie Centrum postanowili powrócić do tradycji urządzania podczas Świąt Wielkanocnych spotkań z teatrem. W tym roku miejscowi aktorzy z członkiem zarządu Koła, **Hynkiem Czeczotką** na czele, sięgnęli po dwie jednoaktowe komedyjki rodzimych, nieżyjących już autorów.

Pierwsza to „Babski raj" **Władysława Niedoby**, druga zaś „Fatalne spodnie" **Władysława Młynka**. W obu komediach zaprezentują się na scenie sprawdzeni aktorzy, znani z poprzednich wielkanocnych przedstawień. Reżyser Czeczotka tym razem skorzystał też z usług młodych członków Koła. – *Sporo się mówi o tym, że trzeba zachęcić młodych do pracy. Postanowiliśmy nie mówić o tym, ale działać. Młodzi wystąpią między naszymi jednoaktówkami, ale z czym, niech na razie zostanie tajemnicą* – mówi H. Czeczotka.

Milikowscy aktorzy zaprezentują swoje przedstawienia dwa razy. Po raz pierwszy będzie je można obejrzeć w Domu PZKO w sobotę o godz. 16.30 na publicznej próbie generalnej. Oficjalna premiera odbędzie się natomiast w niedzielę o godz. 17.00 i będzie połączona z tradycyjną „Śmiergustówką".

Strażacy wczoraj i dziś

OSTRAWA (mro) – Siekierki, gaśnice, haki, hełmy, sprzęt do oddychania oraz odświętne mundury, syreny, na których w połowie ubiegłego wieku ogłaszano zagrożenie pożarowe złożą się na ekspozycję nowo powstałego muzeum straży pożarnej w Ostrawie Przywozie.

Na ulicy Zákrejsowej w budynku obok Archiwum miasta Ostrawy, który do 1905 roku był siedzibą przywoskich strażaków, powstaje ekspozycja, którą przygotowuje kierownik placówki **Václav Vašíček**. Oficjalne otwarcie muzeum nastąpi w 60. rocznicę utworzenia pierwszej profesjonalnej jednostki straży pożarnej w Ostrawie, 30 kwietnia br.

Rodacy poszukiwani

Poszukiwani są byli mieszkańcy Ziemi Mogileńskiej – takie wici dostała redakcja „Głosu Ludu" od **Rafała Lukstaedta**, naczelnika Wydziału Rozwoju Regionalnego i Promocji Urzędu Miejskiego w Mogilnie. Poszukiwania są prowadzone w związku z planowanym w 2006 roku „Zlotem mieszkańców Ziemi Mogileńskiej z Polski i ze Świata". Organizatorzy już obecnie kompletują bazę danych, by w czas rozesłać zaproszenia. Wszystkich byłych mogilniaków proszą o zgłoszenie się pod adresem Rafał Lukstaedt - rafallukstaedt@wp.pl lub pod telefonem 0048-52 318 55 19. **(mro)**

»Ostatnia Wieczerza«

CIESZYN (ar) – W czternastowiecznej baszcie Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie czynna jest do 3 kwietnia br. niezwykła wystawa.

Eksponatem jest jedna rzeźba – kompozycja zatytułowana „Ostatnia Wieczerza", autorstwa **Jerzego Fobra**, profesora sztuk plastycznych.

Od roku 2000 J. Fober kieruje Katedrą Rzeźby w Instytucie Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie oraz prowadzi Pracownię Rzeźby w Katowicach. Na swoim koncie ma ponad 50 wystaw indywidualnych.

Ostatnia Wieczerza to temat wyeksploatowany, jak wiele innych w historii sztuki. – *Dla mnie próba zmierzenia się z takim tematem, rezygnując z obciążenia tradycją i spojrzenia na niego na nowo, była prawdziwym wyzwaniem* – powiedział autor podczas wernisażu. Fober chciał pokazać, dlaczego pamięć o wydarzeniu sprzed dwóch tysięcy lat przetrwała. – *Myśląc o tym problemie doszedłem do wniosku, że najważniejszy był fakt, że gdy zasiadano do stołu, był to zwykły stół do posiłku, natomiast kiedy od niego wstawano, był to pierwszy ołtarz chrześcijański. I ta przemiana, która nastąpiła w tym dniu, w Dniu Ostatniej Wieczerzy, stała się dla mnie bardzo interesującą. Dlatego ma taką, a nie inną formę* – stwierdził.

Cieszyński zamek od niedawna funkcjonuje jako zamek sztuki. Oby miejsce to sprzyjało sztuce współczesnej i artystom. **(ar)**

Ludzie nie zawiedli

STONAWA (sch) – Niedzielny sejmik w Stonawie potwierdził zależność, że im większe miasto, tym mniejsze zainteresowanie sejmikami gminnymi i odwrotnie. W mało zaludnionej Stonawie w sejmiku bowiem wzięło udział ponad 70 osób. – *Na pewno nie bez znaczenia było to, że sejmik odbył się bezpośrednio po Walnym Zebraniu PZKO* – uważa jeden z uczestników, **Bohdan Prymus,** który bardzo pozytywnie ocenia sposób, w jaki zaprezentował działalność Kongresu Polaków jego prezes, **Józef Szymeczek**. – *Śmiało mogę powiedzieć, że prezes podbił serca stonawian* – stwierdził. Zadowolenia ze spotkania z polską społecznością w górniczej Stonawie nie kryje też sam Szymeczek. – *To dobrze, że istnieją jeszcze takie wioski jak Stonawa, gdzie mieszkańcom zależy na sprawach naszej mniejszości* – powiedział „Głosowi Ludu".

Stonawski sejmik prowadził **Karol Recmanik** sr, w dyskusji poruszano tematy polskich masmediów oraz szkolnictwa. Delegatami na Zgromadzenie Ogólne wybrano **Ryszarda Polednika, Karola Recmanika** jr. oraz **Władysława Kocha**.

Z redakcyjnej Poczty

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Górnosuskie świętowanie

Okazałą uroczystość z okazji Dnia Kobiet przygotowała gminna Komisja d/s Kultury na piątek 11 marca. Zebrane w sali Domu Kultury górnosuszanki i małżonków przywitał burmistrz Jan Lipner, do jego przemówienia dołączył kilka słów przebywający w naszych stronach minister Zdeněk Škromach. Na bogaty program złożyły się pokaz mody firmy Corraggio, tańce ZPiT „Suszanie" oraz popisy dzieci szkolnych i przedszkolnych, kapela „Lady M" zaś grała do tańca.

Natomiast w sobotę 12 marca w iście rodzinnej atmosferze odbyło się w Domu PZKO tradycyjne wiosenne spotkanie, na które – jak corocznie – zaprosiła członkinie z ich partnerami męska część zarządu Koła. Pomimo panującej na dworze zimowej aury w świetlicy rozgościł się prawdziwy wiosenny nastrój, kiedy po toaście na cześć wszystkich pań wzniesionym przez prezesa Bronisława Zydra na fujarze i drumli zagrał a potem po słowacku zaśpiewał Janko Mračna, któremu towarzyszył jego syn Rysio.

Smaczny posiłek przygotowany przez Bronisława Faję i jego kolegów roznosili chłopcy z „Suszan". Przyjacielska biesiada trwała do późnych godzin wieczornych. **A.G.**

głos LUDU ♦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ♦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ♦ Redaktor naczelny Beata Schönwald ♦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: *info@glosludu.cz* ♦ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrawa 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: *glosludu@volny.cz* ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ♦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *abocentrum@mediaservis.cz*; reklamacje – tel.: 800 800 890 ♦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ♦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ♦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ♦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222 ♦

Ciężkie zwały śniegu spowodowały w ub. tygodniu zawalenie się jednego z dachów domów przy ul. „Na výhodě" w Orłowej Lutyni. Budynek, w którym przed laty mieściła się restauracja oraz kilka mieszkań, od roku 1990 stał pusty, i niewątpliwie miastu nie przysparzał uroku. Wypadek ten przyspieszył decyzję o jego rozbiórce, gdyż spadający dach „zabrał" z sobą także ściany. Na terenie Orłowej jest jeszcze kilka innych zdewastowanych budynków kwalifikujących się do rozbiórki. W pierwszym rzędzie chodzi o dwa kolejne domki w kolonii Klasztornej w Orłowej Mieście, które jak tylko miasto uzyska zgodę właściciela, natychmiast legną w gruzach, jak ten widoczny na zdjęciu. **Fot. Archiwum UM**

Z redakcyjnej Poczty

Seniorzy wspominali

Klub Seniora MK PZKO w Karwinie Raju należy do bardzo aktywnych sekcji koła. Członkowie klubu schodzą się w Domu PZKO regularnie dwa razy w miesiącu na spotkaniach z bardzo urozmaiconym programem. Niektóre akcje urządzane są wspólnie z Klubem Kobiet. Wstęp na spotkania ma każdy, kto ma na to ochotę. W przeszłości Klub Seniora prowadził Bolesław Hanzel, obecnie na czele klubu stoi Jan Wytrzens. W lutym br. odbyła się w klubie pogadanka na temat Konferencja Jałtańska, którą wygłosił Stanisław Kondziołka, a po prelekcji przebiegała ciekawa dyskusja.

Pierwsze marcowe spotkanie odbyło się 15 marca, podczas którego uczczono 90. urodziny członka klubu Józefa Łupińskiego, który urodził się w Gródku, jest członkiem PZKO MK w Darkowie i mieszka w Karwinie Raju, gdzie od wielu lat należy do Klubu Seniora i regularnie uczestniczy w jego spotkaniach.

O jego gehennie życiowej można przeczytać w jednym z rozdziałów książki O. Toboły „Lutyńskie tango". Poprosiliśmy Józka, żeby na spotkaniu opowiedział o swoich losach. Trzydziestka klubowiczów z dużym zainteresowaniem wysłuchała przeszło godzinnej opowieści człowieka, który nie miał łatwego życia. Józek mówił o swoim dzieciństwie, o ludziach z jego otoczenia, o rodzinie, ucieczce przed faszystami, więzieniach, przesłuchaniach, obozach koncentracyjnych, o marszu śmierci z Oświęcimia do Raciborza, który cudem przeżył, o wyzwoleniu obozu Mauthausen przez armię amerykańską i o powrocie do swoich, co nie obeszło się bez komplikacji.

Nie do wiary jest to, co ten człowiek przeszedł, to zło i krzywda, co inni, też podobno ludzie, mu zgotowali. Na ten temat później toczyła się dyskusja. Nie zabrakło słów uznania i podziwu dla naszego kolegi, Józka Łupińskiego.

Stanisław Mrózek

Jarmark w Grodkowie

Na zaproszenie zaprzyjaźnionego Towarzystwa Miłośników Ziemi Grodkowskiej w dniach 19-20 bm. w Grodkowie gościła grupa 26 osób, której większość stanowili członkowie skrzeczońskiego MK PZKO. Wśród nich byli uczestnicy Jarmarku Polsko-Czeskiej Tradycji Wielkanocnej, który na rynku w Grodkowie zorganizował tamtejszy Ośrodek Kultury i Rekreacji.

Dużym powodzeniem cieszyło się stoisko Evy Holesz z Bogumina, w którym można było nabyć przygotowane różną techniką przepiękne pisanki. W innych stoiskach grodkowianie mogli kupić smaczne kołacze przygotowane przez członkinie skrzeczońskiego Klubu Kobiet, pierniki miodowe Marii Gałuszki i książki „Opowiadania o naszym gotowaniu" i „Spotkania z przyrodą" łącznie z dedykacją autora Franciszka Bałona. Furorę zrobił zespół estradowo-kabaretowy „Andrusi", który za swój występ przed licznie zgromadzoną publicznością oraz za wyróżniające się stoisko ze sprzedażą „Andrusowskiej mioduli" z pomysłową etykietką i dopiskiem, iż „picie w małych ilościach zagraża zdrowiu", uzyskał pierwszą nagrodę wśród około 20 wystawców. Był nią zestaw deserowy ufundowany przez Urząd Miejski i przekazany przez burmistrza Grodkowa, Marka Antoniewicza.

„Andrusi" pod kierownictwem Czesława Bugdola zaliczył 4 występy – po dwa każdego dnia. W sobotę wystąpił w Domu Rencistów oraz podczas spotkania z przedstawicielami Towarzystwa Miłośników Ziemi Grodkowskiej i miasta Grodkowa, natomiast w niedzielę – w miejscowym zakładzie karnym dla około 30 więźniów. Piosenki folkloru skrzeczońskiego, górnicze, żydowskie, dowcipy i monologi popularnej skrzeczonianki, czyli Alberta Grzebienia, nagradzane były frenetycznymi oklaskami.

W trakcie pobytu w Grodkowie wstępnie zaakceptowano tekst wniosku umowy o współpracy pomiędzy miastami Grodków i Bogumin na poziomie Towarzystwa Miłośników Ziemi Grodkowskiej i Miejscowego Koła PZKO w Skrzeczoniu. W dalszej części rozmów poruszono sprawę udziału naszych zespołów w Muzycznej Jesieni w Grodkowie oraz nagrania „Andrusów", co ma nastąpić w maju br. Płytą tą zespół uczci swoje 50-lecie. **D.G.**

(nazwisko i adres do wiadom ści redakcji)

Ale heca!

Kómyndant policyji zwołoł zebrani swoich mundurowych i mówi:
– Opowiadajóm o nas kupe kawałów, ale nie przejmujcie sie tym. Dziewięćdziesiąt dziewięć procent z nich i tak jest nie zrozumiałych.

* * *

Na ławce w parku siedzi synek i płacze. Podchodzi do niego starsza babka i pyto:
– Czymu syneczku płaczesz?
– Bo moi starzy sie powadzili. Tato powiedzioł mamie, że je małupóm, a mama tycie, że je osłym.
– i to cie tak mierzi?
– Mierzi, bo teraz nie wiym, kim jo je.

Wydarzenia Sportowe

OBIECUJĄCY TRZYNIECKI NARCIARZ TOMASZ ENDRYCH ZIMĄ ODŁOŻYŁ BIEGÓWKI

Zamiast biegu – pięciobój nowoczesny

Najlepszym sportowcem PSP im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy jest 9- klasista Tomasz Endrych. **15-letni chłopak jest wszechstronnie utalentowany sportowo – świetnie biega, dobrze pływa, znakomicie biega na nartach, nieźle radzi sobie również w innych dyscyplinach sportowych. Swoją przygodę ze sportem przed kilku laty rozpoczął jako narciarz – na biegówkach szło mu bardzo dobrze. Wszystko byłoby w porządku, gdyby przez przypadek nie natknął się na pięciobój nowoczesny. Tomek w pełni uświadamia sobie, że w dwu dyscyplinach sportowych na pewno nie dałby rady zadomowić się w czołówce krajowej.** – Zdecydowałem się na pięciobój, chciałbym w nim wiele osiągnąć. Sportem numer jeden jednak pozostanie dla mnie bieg na nartach **– mówi młody pięcioboista.**

Talent sportowy odziedziczyłeś zapewne po rodzicach?

Zgadza się. Pochodzący z Moraw płd. ojciec uczęszczał do szkoły pływackiej, a przeniósłwszy się na Zaolzie zaczął pływać w barwach Witkowic. Mama w młodości pasjonowała się strzelaniem, a później uprawiała jeździectwo konne. Od czasu do czasu bierze jeszcze udział w zawodach. Tato nauczył mnie pływać, a mama biegać na nartach. Z biegówkami zetknąłem się w wieku siedmiu lat dzięki mojej o cztery lata starszej sąsiadce. Z początku jakoś nie mogłem przekonać się do tego sportu, ale od 10 lat zacząłem biegać regularnie w barwach Huty Trzyniec.

W jaki sposób rozpoczęła się twoja przygoda z pięciobojem nowoczesnym?

Ojciec trenuje bystrzyckich pływaków, dlatego czasami dołączałem do do jego ekipy. Szło mi całkiem dobrze, dlatego dwa lata temu dałem się namówić do wzięcia udziału w zawodach międzyszkolnych. Zaliczyłem udany występ i zapewne dlatego wpadłem w oko trenerowi Ivo Konvičce. Kiedy dowiedział się, że biegam na nartach, namówił mnie, żebym spróbował pięcioboju. Zgodziłem się, bo było to dla mnie coś nowego. W lecie zajmowałem się pięciobojem, zimą biegałem na nartach. W tym roku niestety pożegnałem się z biegiem na nartach. (westchnienie)

Może teraz żałujesz tej decyzji?

Prawdę mówiąc, przez jakiś czas zastanawiałem się, czy naprawdę dobrze zrobiłem. Bieg na nartach pozostanie dla mnie sportem numer jeden, we wspomnieniach często powracam do początków i pierwszych osiągnięć. Na Zjeździe Gwiaździstym tak jakoś zrobiło mi się żal, że nie uczestniczę już w Mistrzostwach RC. Nieco wcześniej nadszedł bowiem czas ostatecznej decyzji – i wygrał pięciobój nowoczesny. Myślę, że mogę w nim osiągnąć jescze więcej sukcesów.

Czy było to polecenie twojego trenera Iva Konvički?

Wręcz przeciwnie. Trener uważa, że mogłem uprawiać jednocześnie bieg na nartach i pięciobój, by nie utracić zapału. Stram się jednak skupić na tej drugiej dyscyplinie. Dzięki ubiegłorocznym wynikom dołączyłem bowiem do kadry pięcioboistów RC, która przygotowywuje się do juniorskich mistrzostw Europy. Rozumiem, że jej selekcjonerzy wiele się po mnie spodziewają. Tej zimy i tak nie mogłem biegać, ponieważ borykałem się z poważnymi kłopotami zdrowotnymi.

Co ci dolegało?

Miałem kłopoty z nerkami, trafiłem nawet do szpitala. Z powodu choroby nerek zmagałem się z różnymi dolegliwościami – zawrotami głowy, bólami brzucha, grypą. Przez prawie trzy miesiące nie trenowałem. Lekarze orzekli, że jeżeli mój stan nie ulegnie poprawie, oznaczać to będzie dla mnie koniec kariery. Całe szczęście, że wyszedłem już z tego. Nie umiem sobie wyobrazić, że już teraz zakończyłbym swoją zaledwie kilkuletnią karierę.

Jak oceniasz pierwszy sezon kariery pięcioboisty?

W pływaniu, biegu i strzelaniu radziłem sobie całkiem dobrze. W trakcie pierwszego sezonu byłem rezerwowym w miejsce Adriana Konderli. Dwa miesiące uczyłem się strzelać, po czym od razu wystartowałem w pierwszych zawodach – mistrzostwach RC w Pradze. Po strzelaniu prowadziłem, po pływaniu zajmowałem 3., a po biegu 2. lokatę. Srebrny medal kompletnie mnie zaskoczył. Drugie miejsce wywalczyłem w klasyfikacji generalnej Pucharu Czech. Pierwszy sezon zakończył się rewelacją. Z początku pięciobój traktowałem jedynie jako zajęcie dodatkowe (sport uzupełniający) do biegania. Teraz jest odwrotnie. Te sukcesy stały się moją motywacją, by zasmakować kolejnych sukcesów.

W ubiegłym sezonie wypadłeś jeszcze lepiej...

Rzeczywiście. W ogóle nie przyszło by mi do głowy, że będzie tak dobrze. W wyścigu talentów olimpijskich w Polsce uzyskałem minimum na mistrzostwa Europy, które odbyły się w sierpniu w Budapeszcie. W rywalizacji indywidualnej, gdzie zmagałem się z o dwa lata starszymi chłopakami, zająłem 29. miejsce, w rywalizacji drużynowej uplasowaliśmy się na 4. miejcu, a w sztafecie wywalczyliśmy srebrny medal. Czołowi pięcioboiści zjechali z Europy zjechali również do Bystrzycy, gdzie jesienią przebiegły prestiżowe zawody, w których zająłem 5. miejsce.

Rozumiem, że również w nowym sezonie będziesz starał się kontynuować serię udanych występów.

Tak jest. Ubiegły sezon traktowałem jak odskocznię do kolejnych sukcesów. Po długiej przerwie wracam powoli do formy, przygotowując się do mistrzostw Europy, które odbędą się we Włoszech. Podczas zgrupowań w Pradze spotykamy np. Bábę, Dvořáka, Mužíka czy Šebrlego. Osiągnięcia asów czeskiej lekkoatletyki po prostu mnie nakręcają.

Rozmawiał: ROMAN BASELIDES

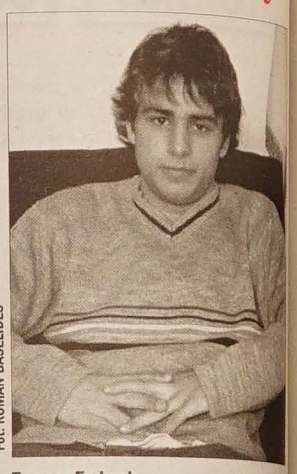

Fot. ROMAN BASELIDES

Tomasz Endrych

Co słychać?

■ Nowym trenerem Stalownika Trzyniec został **Jan Neliba**, który zajmie miejsce Lubomíra Pokovića. W przyszłym tygodniu były szkoleniowiec Wsecina, Kladna, Cz. Budějovic, Martina i Kuopia podpisze w Trzyńcu trzyletni kontrakt. Nowy trener rozpocznie swoją pracę pod Jaworowym już 1. maja. Kierownictwo Trzyńca wybierało spośród trzech kandydatów, pod uwagę brano również Antonína Stawjanię, który już w Trzyńcu trenował i Zdislava Tabarę. Działacze klubu postawili nie na inteligencję i erudycję Tabary, ale na żywiołowość i zdecydowanie Neliby, spodziewając się po nim, że znów przywoła porządek w szatni. Symptatyczny i koleżeńsko nastawiony Pavel Marek, który pozostanie asystentem Neliby, nie cieszył się wśród swoich podopiecznych zbyt dużym autorytetem. W ubiegłym sezonie Trzyniec wypadł niezwykle blado – 13. miejsce, było dotychczas najgorszą lokatą w ciągu 10 sezon w ekstralidze.

■ **ZLIN – WITKOWICE 4:2 (1:1, 2:1,1:1) Bramki: 9. Čajánek, 28. Kristek, 30. Jenáček, 60. Balaštík – 24. Černošek, 51. Štefanka. Sędziowali: Minář, Turčan. Kary - 10:15, wykluczystane 2:1. Widzów 5886.**

W drugim spotkaniu przed własną widownią hokeiści Hame nie zawahali się, wyrównując stan serii półfinałowej na 1:1. Pasjonujący pojedynek toczył się w nerwowej atmosferze. Kiedy w ostatniej minucie spotkania gospodarze po raz czwarty umieścili krążek w psuetj bramce Witkowic, Ostrawianie nie utrzymali nerwów w wodzy i po tym, jak Hubáček chamsko uderzył leżącego Kristka, na lodzie rozpętała się tłumna bijatyka. Dominujący w „zadymie" witkowicki awanturnik Hubáček nie zagra conajmniej w jednym spotkaniu. Kolejne mecze dziś i jutro w Ostrawie. (ma)

NOWOŚCI W DRUŻYNACH PIŁKARSKICH IA KLASY: STONAWA I SKRZECZOŃ

Z daleka ominąć strefę spadkową

We wtorek w serwisie przedsezonowym zaprezentowaliśmy Bystrzycę i Rychwałd, dziś natomiast przedstawiamy pozostałe dwie nasze drużyny występujące w IA klasie. Przypominamy, że inauguracja sezonu wiosennego odbędzie się 2. kwietnia.

KS STONAWA (9. miejsce, 16 pkt.)

Pierwsze dwa miesięce zaprawy zimowej były owocne, później jednak piłkarzy zwalił z nóg grasujący wirus grypy. W ciągu ostatniego miesiąca stonawianie nie rozegrali ani jednego sparingu, wycofali się też z turnieju zimowego. *W pewnym momencie miałem do dyspozycji raptem 7 zdrowych zawodników. Teraz jest ich już 14 – wszystko powoli wraca do normy* – uspokaja trener **Jaroslav Vodák**. Na liście chorych pozostają najbardziej bramkostrzelni gracze: Frait, Franc i Janáček. – *Wiosną chcemy zająć miejsce w bardziej bezpiecznych rejonach tabeli* – stwierdził J. Vodák. **Odeszli:** Oprchalski (Łąki), D. Zbončák (Žuków Górny). **Przyszli:** Matwikow (powrót po kontuzji). **Bramkarze:** Cholewa, Janovský; **Obrońcy:** Bystroň, Čamaj, Koláček, Matwikow, Ševců; **Pomocnicy:** Dluhoš, Hawlásek, Janáček, M. Mazač, Szczygiel, Vodák, Všolek; **Napastnicy:** Frait, Franc, L. Mazáč, Šurin, Wojtyna.

RAPID SKRZECZOŃ (11. miejsce, 15 pkt.)

Nowicjuszowi IA klasy wyraźnie nie udał się początek sezonu. Jego zawodnicy po serii porażek opamiętali się niemniej jednak w ostatnich meczach znów schodzili z boiska z pustymi rękami. *Jedenasta pozycja nie napawa optymizmem, jesienne wyniki nie były zbyt zadowalające* – powiedział prezes klubu **Aleš Kvíčala.** - *Wiosną chcemy dołączyć do zespołów w górnej części tabeli, by omijać nas kłopoty egzystencjalne.* Wszystko wskazuje na to, że latem dojdzie do fuzji klubów HD Bogumin i Skrzeczoń. Ostateczna decyzja w tej sprawie zapadnie na dzisiejszym walnym zebraniu. **Odeszli:** Górniok (zakończył karierę), Kubiński (HD Bogumin). **Przyszli:** Ctibůrek (Witkowice), Jurčík (Orłowa). **Bramkarze:** Daniš, Gross, Přeliáš; **Obrońcy:** Houdek, Chovanec, Jurčík, Jan Kvíčala, Urbančík, Vlček; **Pomocnicy:** Ctibůrek, Fluxa, Jiří Kvíčala, Machárek, Vitloch, Muška, Škuláň; **Napastnicy:** Glaic, Malchárek, Pocek, Neuwirth, Rác, Veselňák.